

SYTUACJA BANKÓW W I KWARTALE 2012 R.

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
Warszawa, 2012

W I KWARTALE 2012 SYTUACJA SEKTORA BANKOWEGO POZOSTAWAŁA STABILNA

- **mocna pozycja kapitałowa**
- **dobra pozycja płynnościowa**
- **poprawa wyników finansowych**
- **umiarkowane tempo wzrostu kredytów, ale dalsze obniżenie tempa wzrostu kredytów dla gospodarstw domowych**
- **sezonowy spadek depozytów sektora niefinansowego**
- **spadek finansowania zagranicznego na skutek umocnienia złotego i zmiany struktury finansowania w niektórych bankach**

W NIEKTÓRYCH OBSZARACH OBSERWOWANE NIEKORZYSTNE ZJAWISKA

- **wzrost ryzyka w otoczeniu zewnętrznym banków**
- **niekorzystna struktura portfela kredytów mieszkaniowych, narastający problem z ich obsługą**
- **nadmierne oparcie akcji kredytowej na krótkoterminowych depozytach**
- **wysoki udział aktywów walutowych**
- **ograniczona efektywność funkcjonowania rynku międzybankowego**

Mocna pozycja kapitałowa ale rekomendowane jej dalsze wzmocnienie

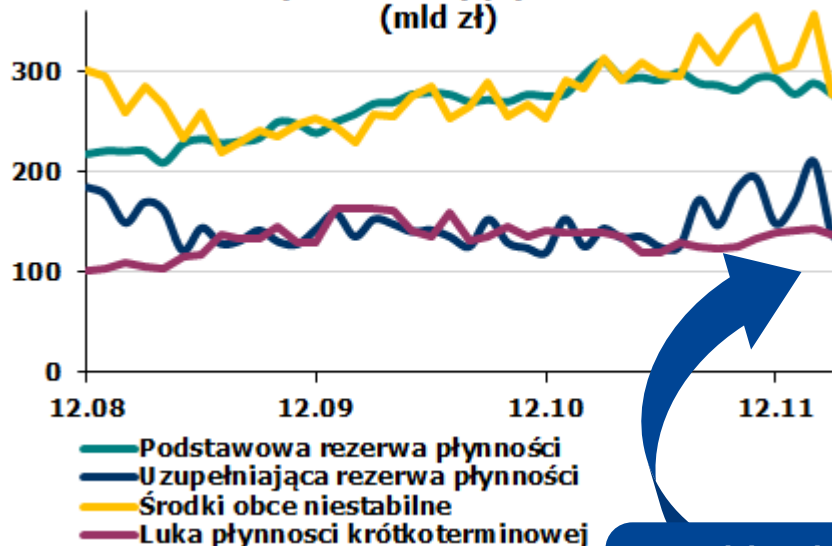
	03/11	12/11	03/12
FUNDUSZE WŁASNE (mld zł)			
Całkowity wymóg kapitałowy	102,9	110,7	119,2
Nadwyżka funduszy nad wymogiem	59,3	67,6	67,2
	43,6	43,0	52,0
WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI			
Sektor	13,9%	13,1%	14,2%
Banki komercyjne	13,9%	13,1%	14,2%
Banki spółdzielcze	13,5%	13,4%	13,7%
Rozkład banków względem wsp. wyp.			
< 8%	-	-	-
8-10%	23	28	15
10-12%	116	120	119
12% i więcej	484	473	486
TIER 1			
Sektor	12,5%	11,7%	12,7%
Banki komercyjne	12,5%	11,6%	12,7%
Banki spółdzielcze	12,7%	12,6%	12,9%

Pomimo dobrej sytuacji bieżącej **REKOMENDOWANE DALSZE WZMACNIANIE BAZY KAPITAŁOWEJ**, co wynika z poziomu ryzyka zakumulowanego w bilansach banków, jak też trudnych uwarunkowań zewnętrznych, które mogą wywoływać silne zaburzenia w funkcjonowaniu rynków finansowych oraz wpływać na pogorszenie sytuacji finansowej części klientów banków

W II kwartale należy liczyć się ze spadkiem współczynnika wypłacalności na skutek podwyższenia od 30 czerwca 2012 r. wagi ryzyka dla kredytów walutowych (z 75% do 100%)

Dobra pozycja płynnościowa ale utrzymują się trudnienia w zarządzaniu płynnością

Wybrane miary płynności
(mld zł)

	03/11	12/11	03/12
Podstawowa rezerwa płynności	310,5	294,0	277,7
Uzupełniająca rezerwa płynności	143,5	148,5	136,9
Środki obce niestabilne	314,8	302,3	278,1
Luka płynności krótkoterminowej	126,3	127,0	123,0
Wsp. płynności krótkoterminowej	1,44	1,46	1,49
Środki obce stabilne	802,8	889,0	880,1
Kredyty dla sektora niefinansowego	671,7	764,3	757,3
Depozyty sektora niefinansowego	619,8	698,6	686,3
Nadwyżka/niedobór depozytów	-52,0	-65,7	-71,0
Relacja kredyty/depozyty	108,4%	109,4%	110,3%

Spadek podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności
połączony ze spadkiem środków obcych niestabilnych
W rezultacie luka płynności krótkoterminowej i współczynnik
płynności krótkoterminowej bez większych zmian

Relacja
kredytów dla sek. niefinans.
do
depozytów sek. niefinans.

Relacja kredytów do
depozytów pozostaje
względnie stabilna

Zadowolające przestrzeganie Uchwały KNF nr 386/2008
w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności
(niewielka liczba naruszeń; dotyczą podmiotów o
marginalnym znaczeniu w skali sektora)

Głównym utrudnieniem w zarządzaniu płynnością jest spadek
wzajemnego zaufania pomiędzy uczestnikami rynku oraz
pojawiające się okresowo silne zaburzenia w funkcjonowaniu
rynków finansowych. Utrzymuje się OGRANICZONA
EFEKTYWNOŚĆ KRAJOWEGO RYNKU MIĘDZYBANKOWEGO
(niskie obroty na rynku, zanik transakcji o terminach powyżej
1 tygodnia, silne ograniczenie wzajemnych limitów)
Konieczna odbudowa wzajemnego zaufania

Poprawa wyników Efektywność bez zmian

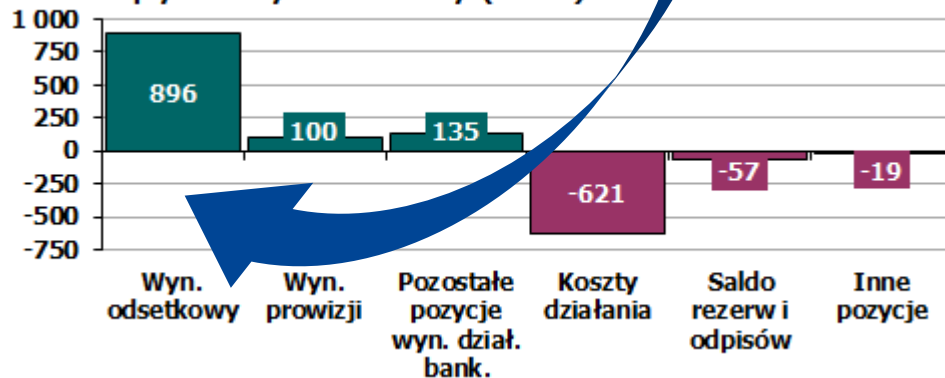
Wynik finansowy netto (mln zł)

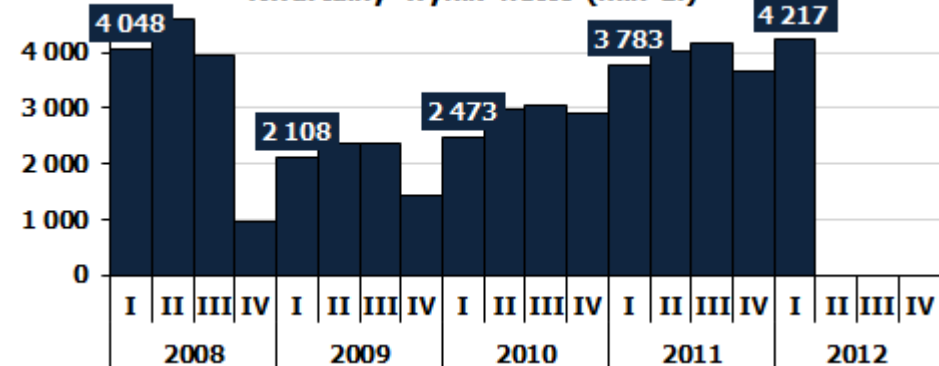
	Mln zł		Zmiana do 03/2011	
	03/11	03/12	mln zł	%
WYNIK DZIAŁ. BANK.	13 730	14 861	+1 131	+8,2%
- odsetkowy	8 175	9 071	+896	+11,0%
- opłaty i prowizje	3 443	3 543	+100	+2,9%
- pozostały	2 112	2 247	+135	+6,4%
KOSZTY DZIAŁANIA	6 390	7 011	+621	+9,7%
SALDO ODPISÓW	2 114	2 171	+57	+2,7%
- kr. konsumpcyjne	1 157	715	-442	-38,2%
- kr. mieszkaniowe	258	335	+77	+29,8%
- przedsiębiorstwa	41	517	+476	1163,9%
WYNIK NETTO	3 783	4 217	+434	+11,5%
ROA	1,29	1,29		
ROE	12,88	12,08		
C/I	50,61	50,69		

Nieznaczny spadek ROE na skutek wzmocnienia kapitałów (wzrost mianownika)

Wpływ na wynik finansowy (mln zł)

Kwartałny wynik netto (mln zł)

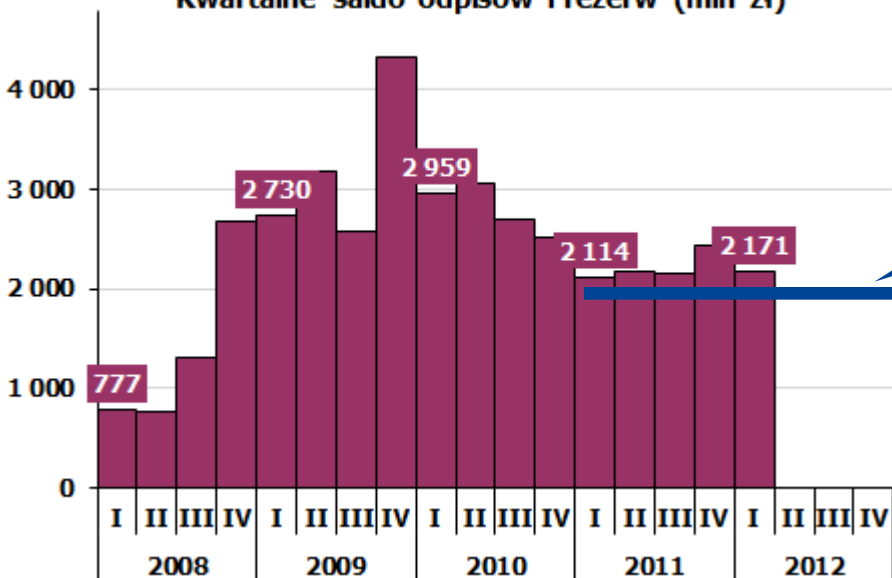
Poprawa wyników nastąpiła w 478 podmiotach skupiających 84,4% aktywów sektora

1 bank komercyjny, 8 oddziałów instytucji kredytowych i 1 bank spółdzielczy wykazały stratę netto w łącznej wysokości 209 mln zł), a ich łączny udział w aktywach sektora wynosił 2,2%

W związku z oczekiwanym w kolejnych okresach zmniejszeniem tempa wzrostu gospodarki należy liczyć się ze wzrostem negatywnej presji na wyniki finansowe banków

Stabilizacja ujemnego salda odpisów i rezerw, ale w kolejnych okresach prawdopodobny jego wzrost

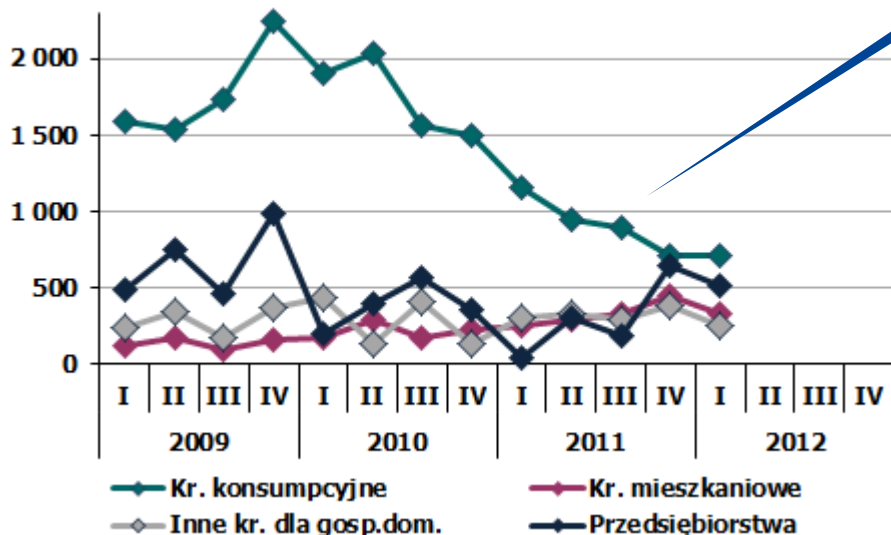
Kwartałne saldo odpisów i rezerw (mln zł)

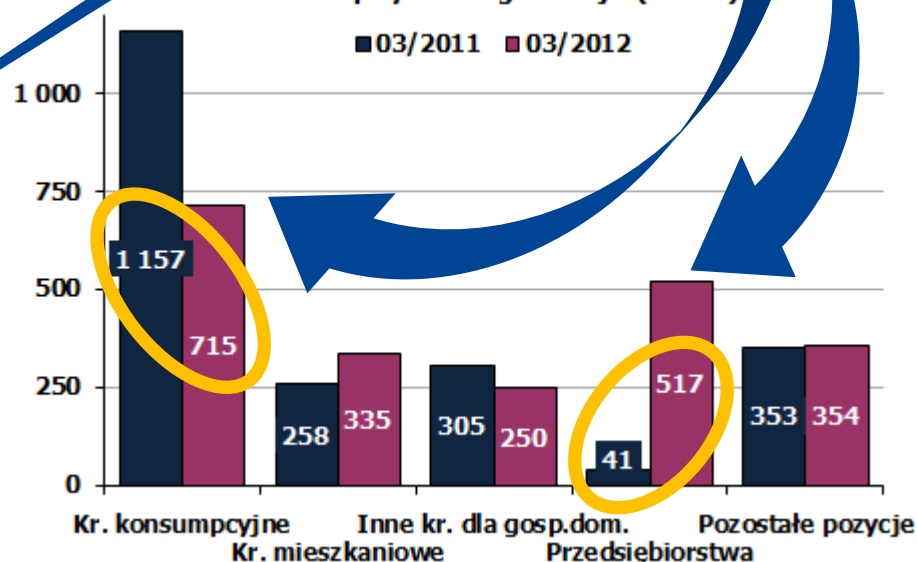
Od 5-ciu kwartałów ujemne saldo odpisów i rezerw pozostaje stabilne (około 2 mld zł), ale na skutek pogorszenia perspektyw wzrostu gospodarki, w kolejnych okresach należy się liczyć z możliwością jego ponownego wzrostu, co będzie wywierało negatywną presję na wyniki banków

Znaczący spadek odpisów z tytułu kredytów konsumpcyjnych, ale silny wzrost odpisów na należności od przedsiębiorstw oraz dalszy wzrost odpisów na kredyty mieszkaniowe

Kwartałne saldo odpisów wg produktów (mln zł)

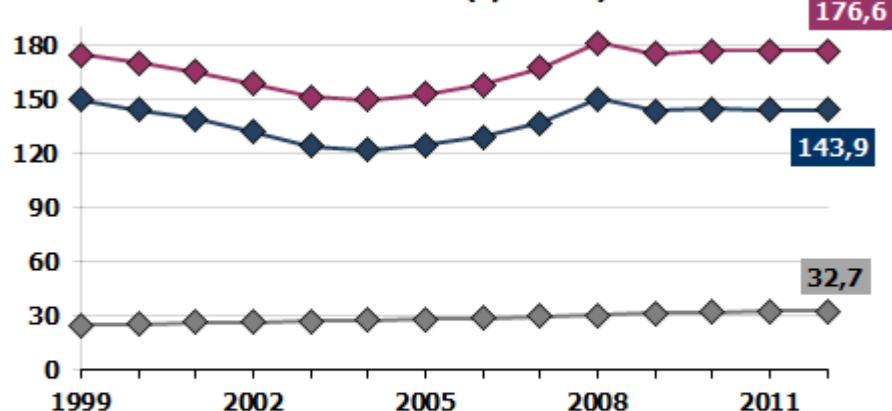

Odpisy według rodzaju (mln zł)

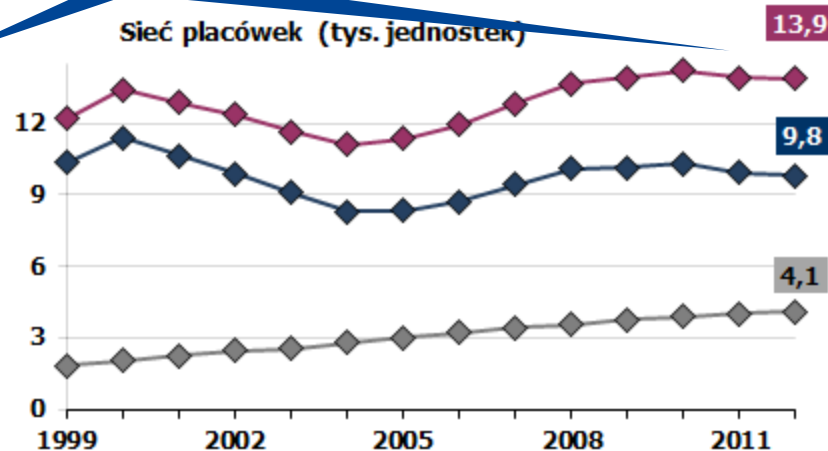
Zatrudnienie, sieć placówek bez większych zmian

Zatrudnienie (tys. osób)

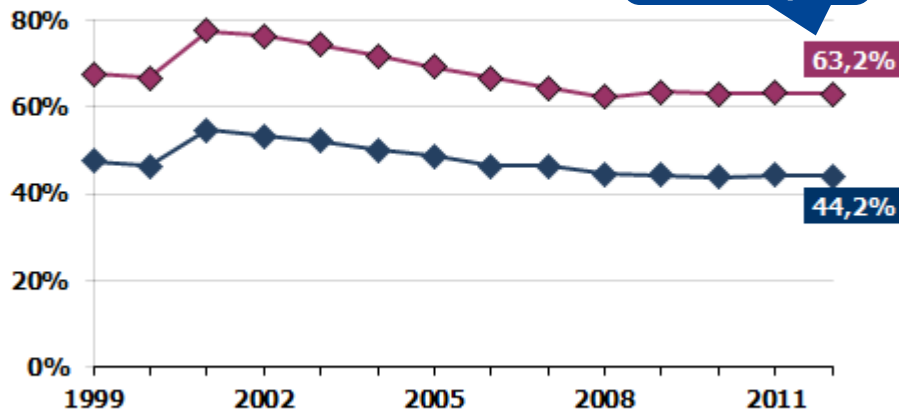
- ◆ Sektor ogółem
- ◆ Banki komercyjne i oddz. inst. kred.
- ◆ Banki spółdzielcze

Sieć placówek (tys. jednostek)

- ◆ Sektor ogółem
- ◆ Banki komercyjne i oddz. inst. kred.
- ◆ Banki spółdzielcze

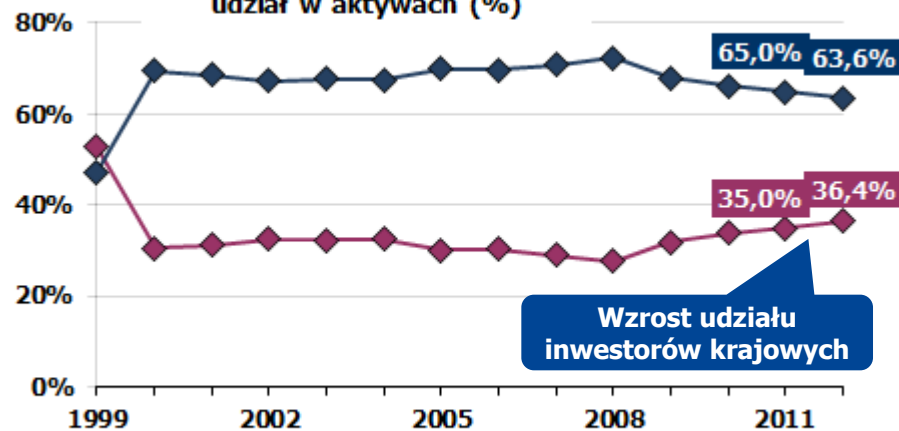
Koncentracja sektora
udział w aktywach (%)

Poziom
koncentracji
stabilny

- ◆ 5 największych
- ◆ 10 największych

Struktura własnościowa sektora
udział w aktywach (%)

Wzrost udziału
inwestorów krajowych

- ◆ Inwestorzy krajowi
- ◆ Inwestorzy zagraniczni

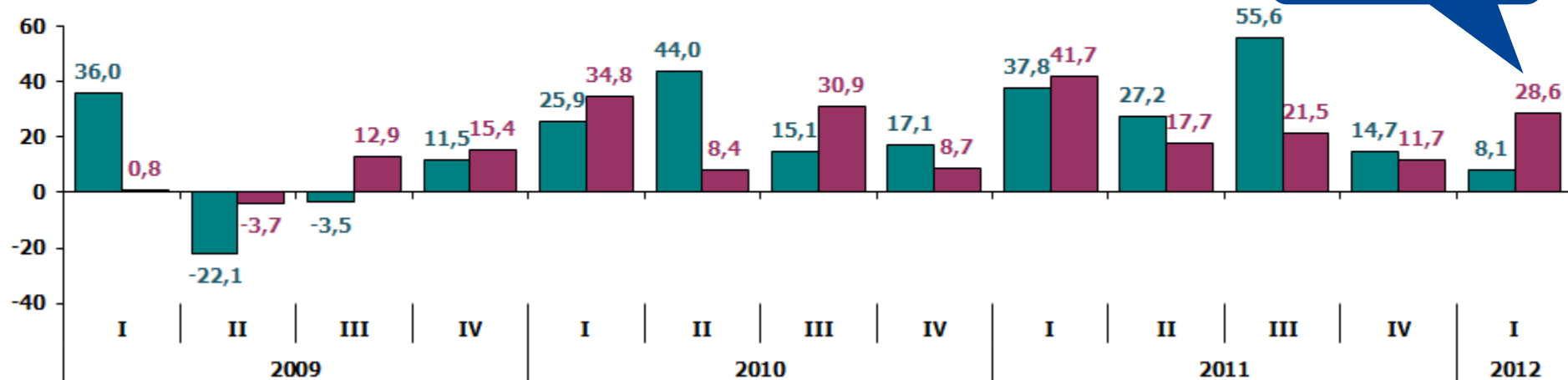
Główne kierunki rozwoju

SUMA BILANSOWA

	I kwartał		rok/rok	
	mld zł	%	mld zł	%
Nominalny	+8,1	+0,6%	+105,6	+8,8%
Skorygowany	+28,6	+2,2%	+79,5	+6,5%

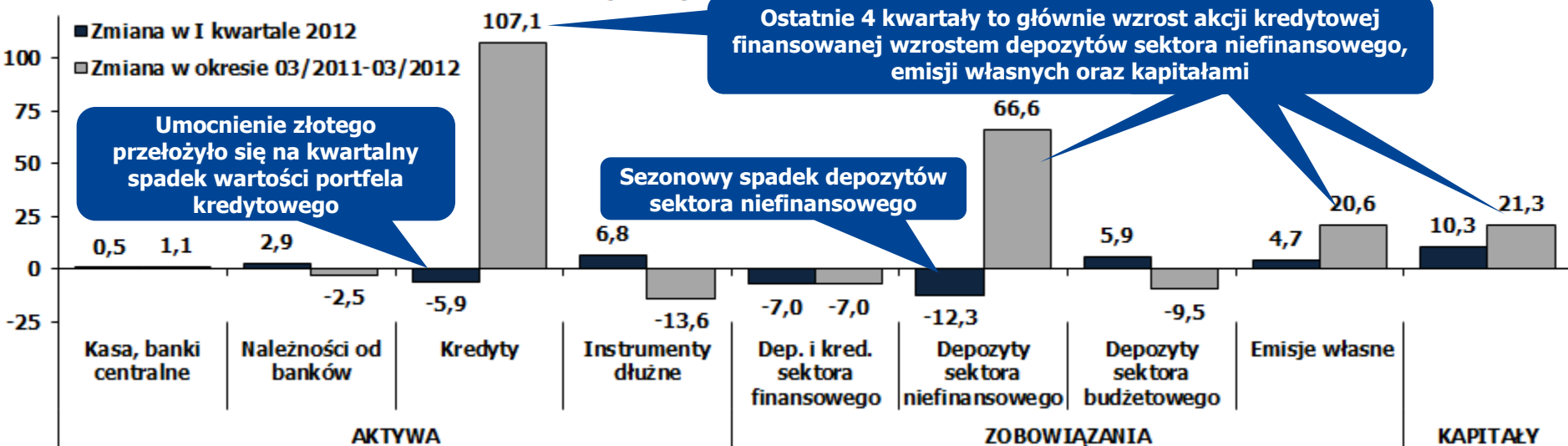
KWARTALNA ZMIANA STANU SUMY BILANSOWEJ (mld zł)

■ Zmiana nominalna
■ Zmiana skorygowana o zmiany kursów walut

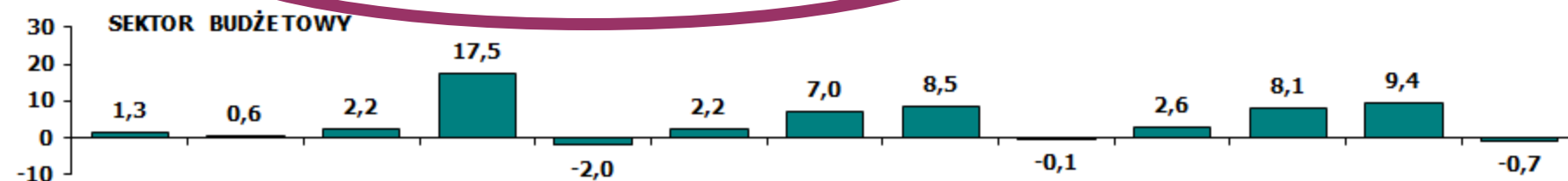
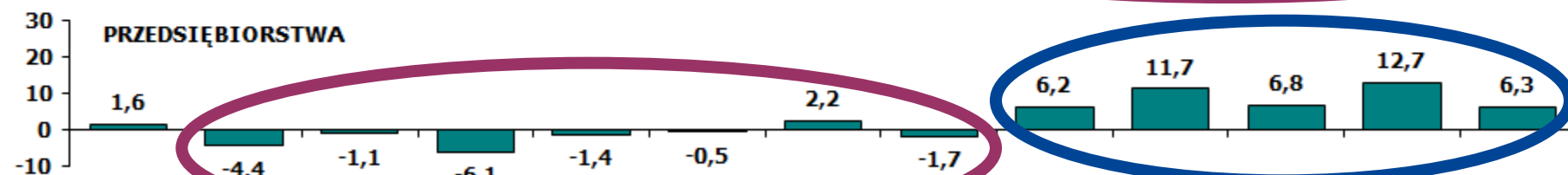
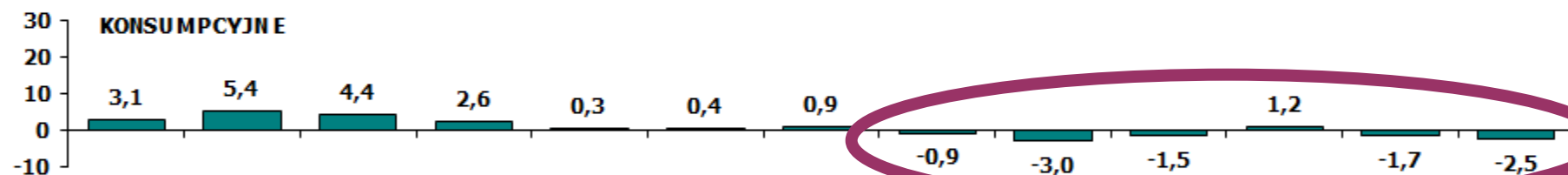
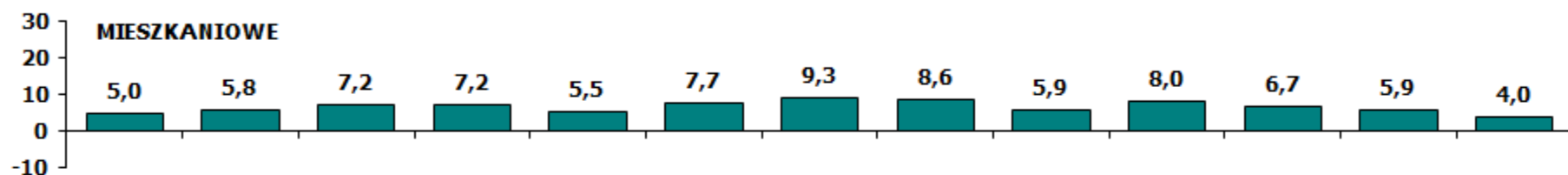
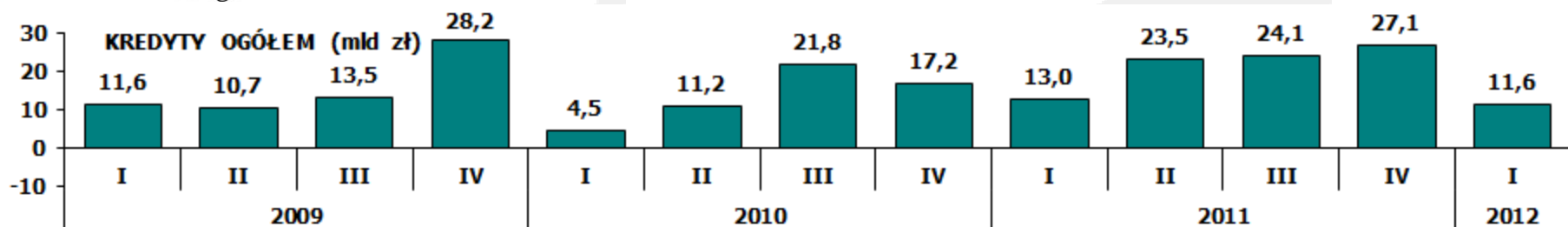
ZMIANA STANU GŁÓWNYCH POZYCJI BILANSU (mld zł)

■ Zmiana w I kwartale 2012
■ Zmiana w okresie 03/2011-03/2012

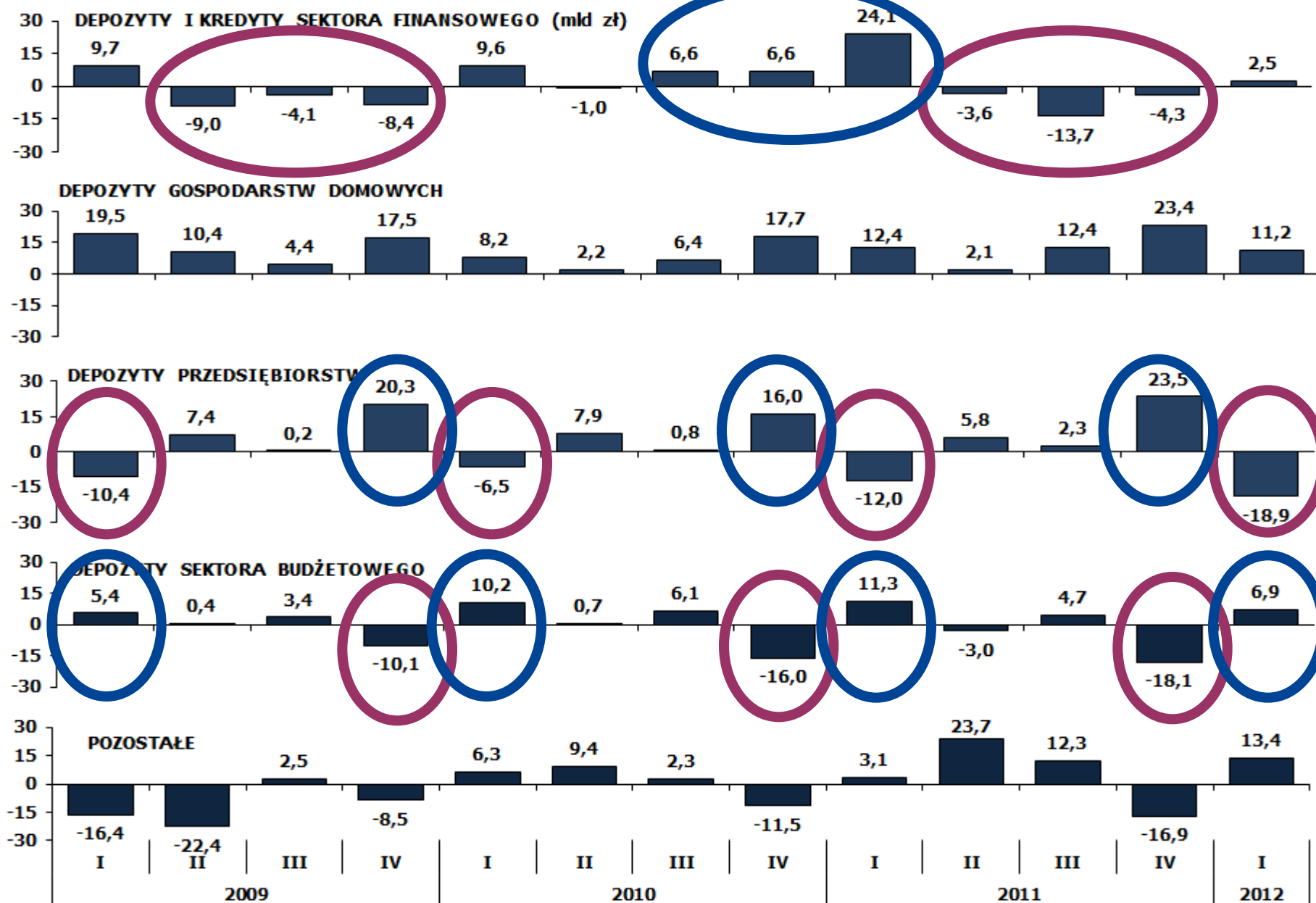

Rozwój akcji kredytowej w poszczególnych kwartałach (skorygowany o zmiany kursów walutowych)

Źródła finansowania działalności w poszczególnych kwartałach (skorygowane o zmiany kursów walutowych)

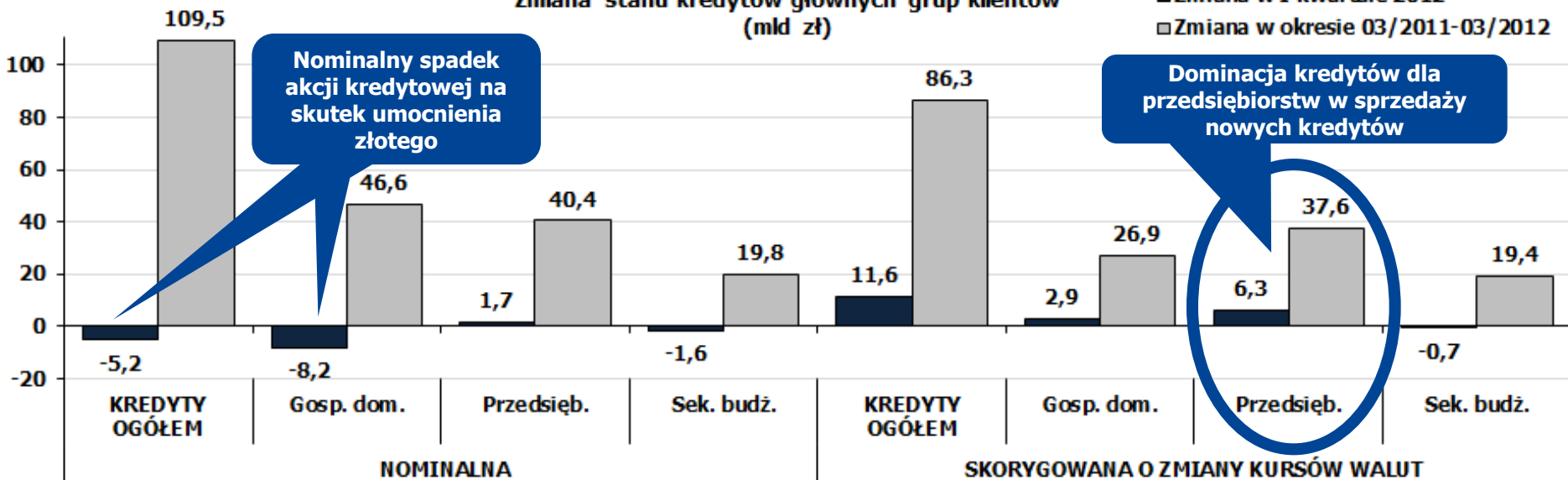

Umiarkowany wzrost akcji kredytowej

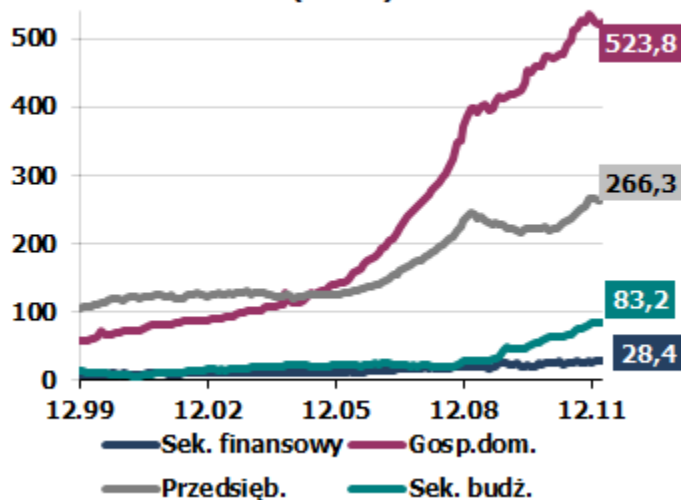
KREDYTY OGÓŁEM

	I kwartał		rok/rok	
	mld zł	%	mld zł	%
Nominalny	-5,2	-0,6%	+109,5	+13,7%
Skorygowany	+11,6	+1,3%	+86,3	+10,5%

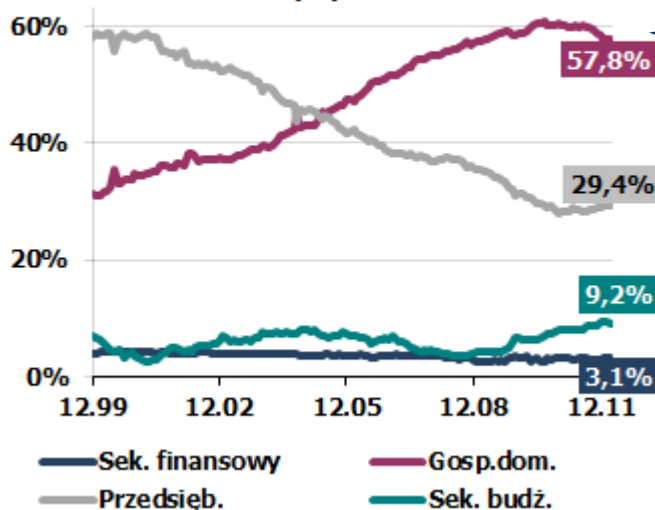
Zmiana stanu kredytów głównych grup klientów (mld zł)

Struktura portfela kredytowego (mld zł)

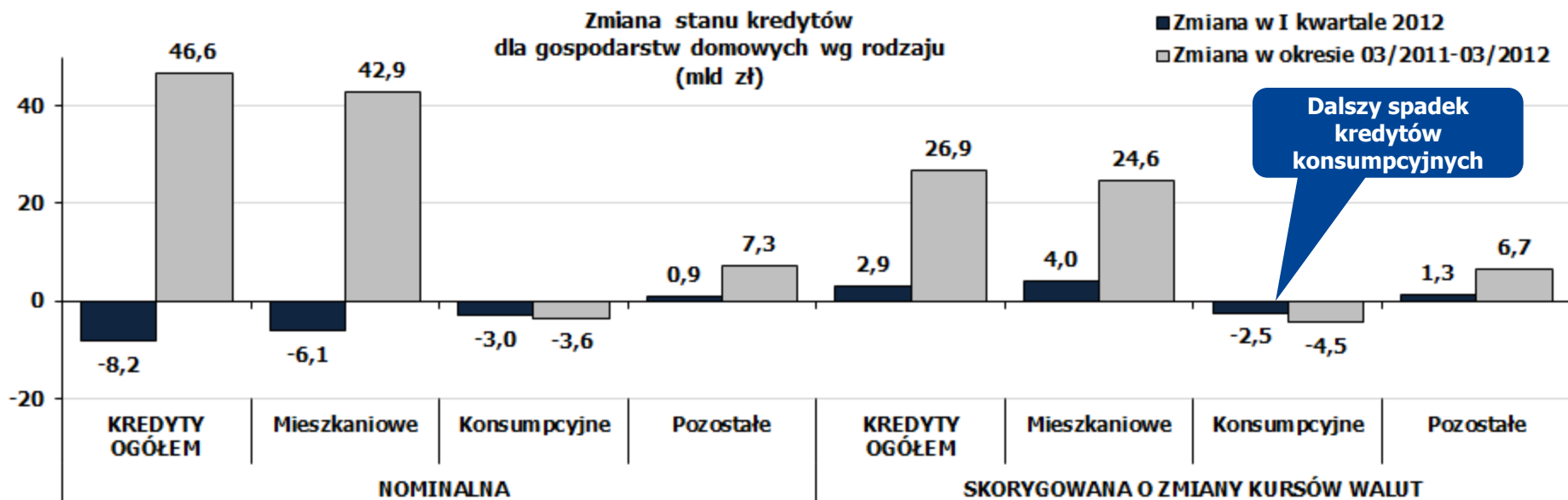
Struktura portfela kredytowego (%)

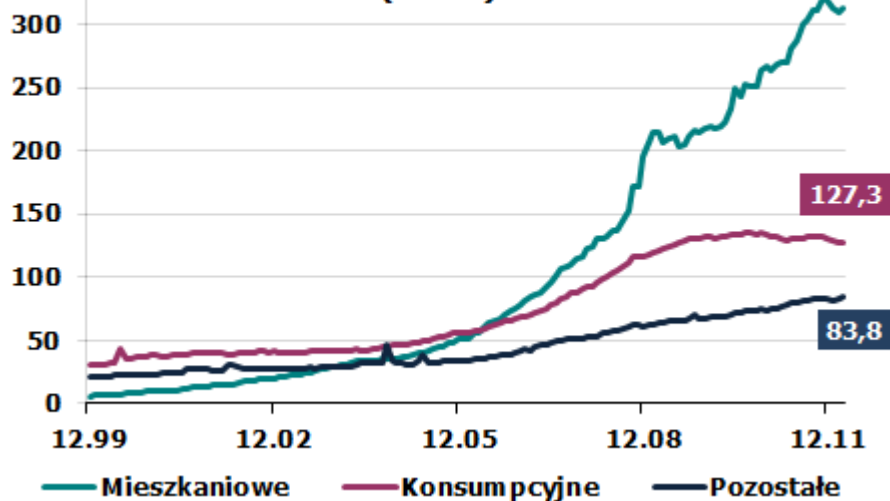
Zmniejszenie tempa wzrostu kredytów dla gospodarstw domowych

KREDYTY DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH

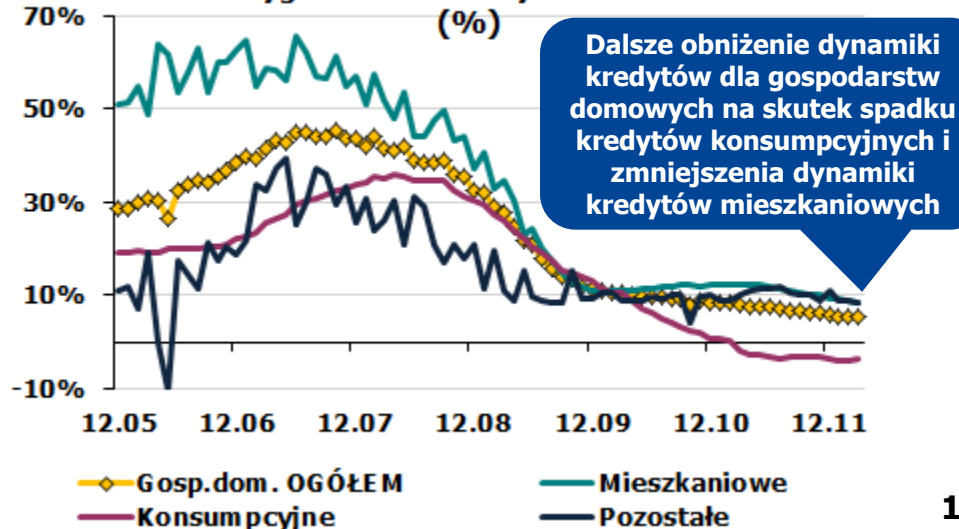
	I kwartał		mld zł	rok/rok %
	mld zł	%		
Nominalny	-8,2	-1,5%	+46,6	+9,8%
Skorygowany	+2,9	+0,6%	+26,9	+5,4%

Struktura kredytów dla gosp.dom. (mld zł)

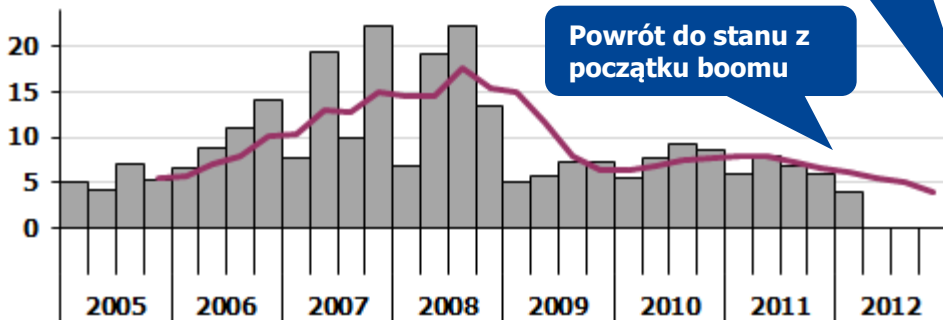

Tempo wzrostu kredytów dla gosp.dom. skorygowane o zmiany kursów walut (%)

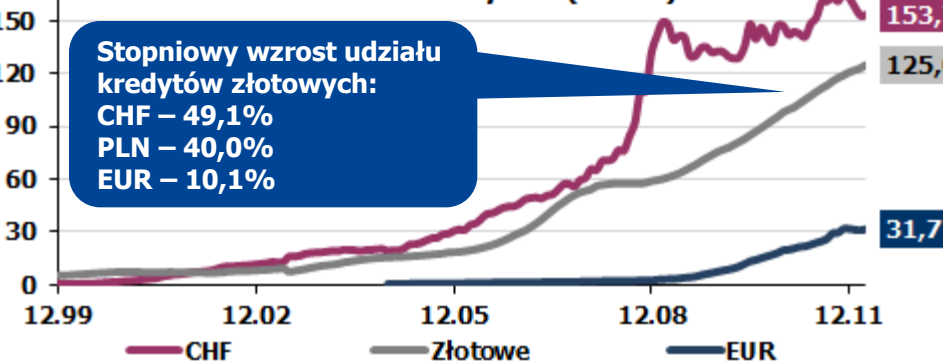

Zmniejszenie tempa wzrostu kredytów mieszkaniowych

Kwartałna zmiana kredytów mieszkaniowych skorygowana o zmiany kursów walut (mld zł)

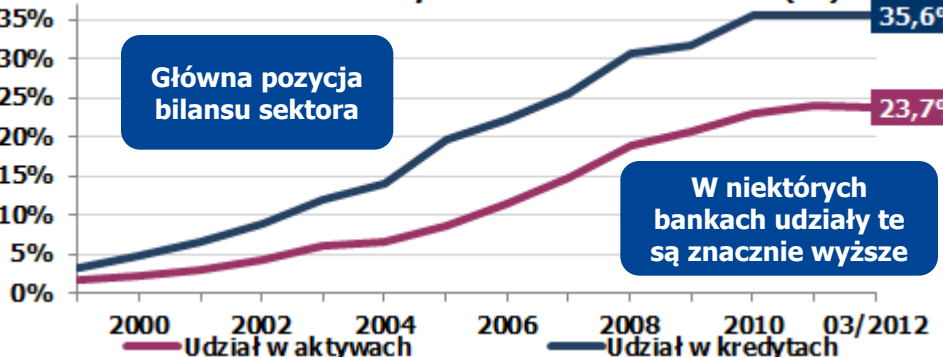

Struktura kredytów (mld zł)

Stopniowy wzrost udziału kredytów złotych:
CHF – 49,1%
PLN – 40,0%
EUR – 10,1%

Rola kr. mieszkaniowych w bilansach banków (%)

Główna pozycja bilansu sektora

W niektórych bankach udziały te są znacznie wyższe

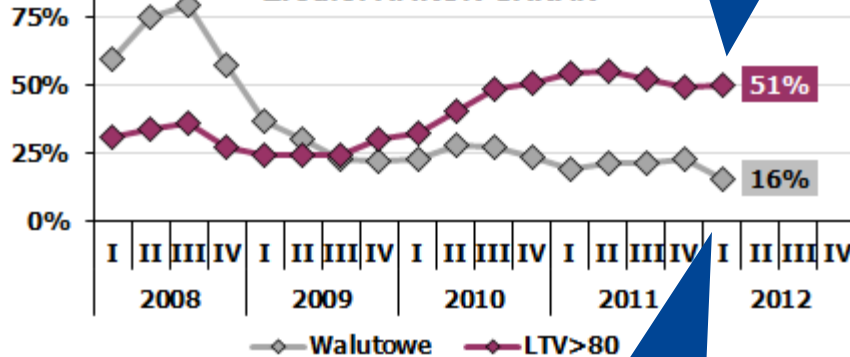
KREDYTY MIESZKANIOWE

	I kwartał		mld zł	rok/rok %
	mld zł	%		
Nominalny Skorygowany	-6,1	-1,9%	+42,9	+15,9%
ZŁOTOWE	+4,1	3,4%	+21,8	+21,1%
WALUTOWE				
Nominalny Skorygowany	-10,2	-5,1%	+21,1	+12,6%
	0,0	0,0%	+2,8	+1,5%

Przyczyny:

- zaostrzenie polityki kredytowej w niektórych bankach
- zmiany w Programie „RnS”
- wzrost obaw o przyszłą sytuację materialną na skutek narastania zjawisk kryzysowych
- pełne wejście w życie zapisów Rekomendacji S
- wysokie ceny nieruchomości (brak akceptacji u części potencjalnych klientów; ograniczenie dostępności dla przeciętnych gospodarstw domowych)
- efekt bazy statystycznej

Udział w nowej sprzedaży (%)
Źródło: AMRON-SARFIN

Utrzymuje się wysoki udział kredytów o LTV>80%

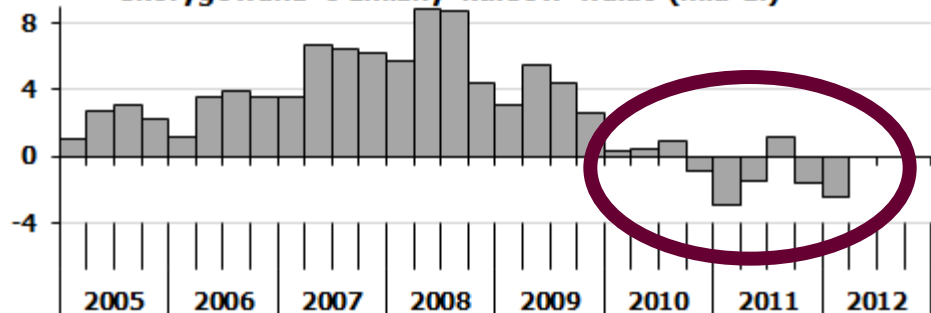
Zmniejszenie sprzedaży kredytów walutowych

Dalszy spadek stanu kredytów konsumpcyjnych

KREDYTY KONSUMPCYJNE

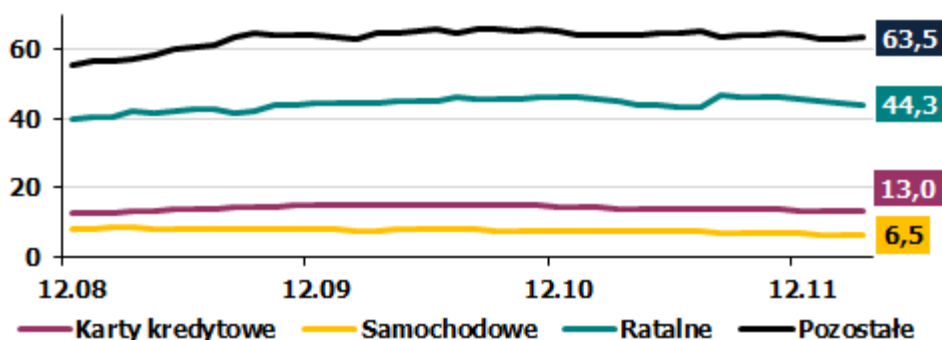
	I kwartał		rok/rok	
	mld zł	%	mld zł	%
Nominalny	-3,0	-2,3%	-3,6	-2,7%
Skorygowany	-2,5	-1,9%	-4,5	-3,4%

Kwartałna zmiana kredytów konsumpcyjnych skorygowana o zmiany kursów walut (mld zł)

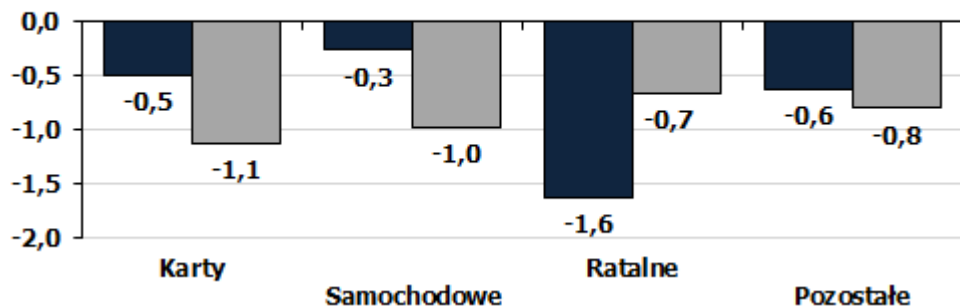
- Przyczyny:**
- samoregulacja ze strony banków
  - zmiana postaw części gospodarstw domowych na skutek globalnego kryzysu finansowego (ograniczenie „życia na kredyt”)
  - uchwalenie Rekomendacji T
  - stopniowy wzrost konkurencji ze strony instytucji niebankowych
  - „shadow banking” w niektórych grupach bankowych

Struktura kredytów konsumpcyjnych (mld zł)

Zmiana stanu kredytów (mld zł)

■ Zmiana w I kwartale 2012
□ Zmiana w okresie 03/2011-03/2012

Niejednorodny obraz sytuacji w części banków istotny spadek w innych znaczący wzrost

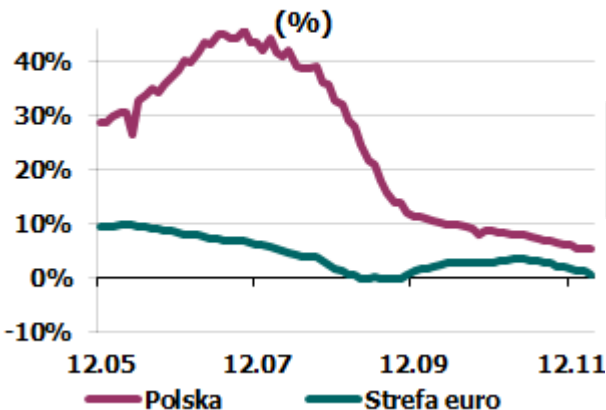
Zmiana stanu kredytów konsumpcyjnych w poszczególnych bankach (mld zł)

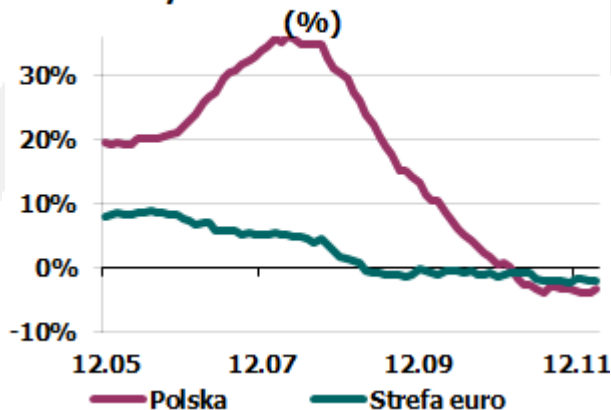
Znaczący wpływ transakcji sprzedaży części portfela

Oslabienie dynamiki akcji kredytowej dla gospodarstw domowych występuje również w krajach strefy euro

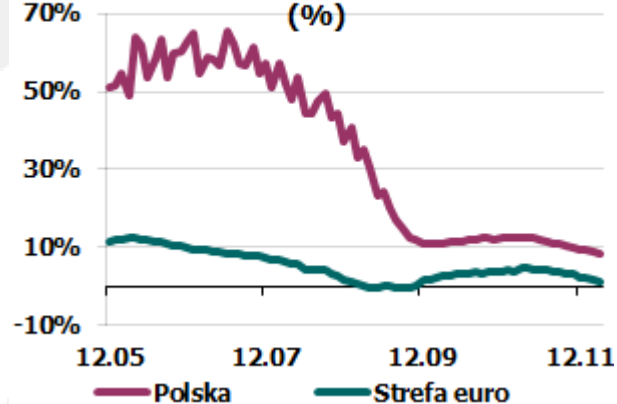
Tempo wzrostu kredytów dla GOSPODARSTW DOMOWYCH (%)

Tempo wzrostu kredytów KONSUMPCYJNYCH (%)

Tempo wzrostu kredytów MIESZKANIOWYCH (%)

ROCZNE TEMPO WZROSTU AKCJI KREDYTOWEJ W POLSCE I KRAJACH STREFY EURO (03/2012 do 03/2011)

OGÓŁEM	
Słowacja	11,1%
Luksemburg	6,2%
Malta	6,0%
Finlandia	5,7%
Polska	5,4%
Francja	4,8%
Cypr	4,5%
Włochy	2,3%
Austria	1,3%
Niemcy	1,1%
Słowenia	0,7%
Strefa euro	0,6%
Belgia	-1,5%
Estonia	-2,1%
Hiszpania	-2,1%
Portugalia	-2,3%
Irlandia	-2,8%
Grecja	-4,9%
Holandia	-5,6%

Tempo wzrostu kredytów dla gosp.dom. relatywnie wysokie na tle krajów strefy euro

KONSUMPCYJNE	
Słowacja	13,4%
Luksemburg	9,9%
Finlandia	4,2%
Malta	4,1%
Belgia	3,7%
Niemcy	2,0%
Włochy	1,4%
Cypr	1,0%
Francja	-1,2%
Strefa euro	-2,1%
Holandia	-2,2%
Polska	-3,4%
Austria	-3,5%
Słowenia	-5,3%
Grecja	-7,1%
Estonia	-7,4%
Portugalia	-7,4%
Irlandia	-11,7%
Hiszpania	-12,6%

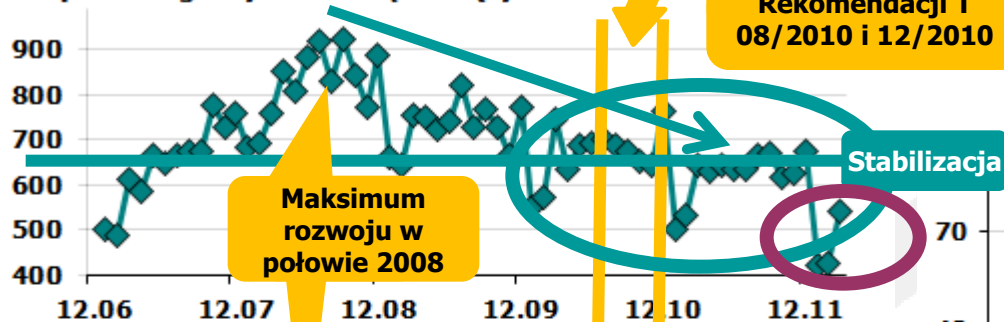
Dynamika kredytów konsumpcyjnych poniżej strefy euro

MIESZKANIOWE	
Słowacja	12,2%
Polska	8,6%
Malta	8,2%
Luksemburg	7,6%
Finlandia	6,5%
Francja	5,8%
Słowenia	4,9%
Cypr	4,8%
Austria	3,8%
Włochy	3,1%
Niemcy	1,2%
Strefa euro	1,1%
Irlandia	-0,8%
Estonia	-1,4%
Portugalia	-1,4%
Hiszpania	-1,5%
Belgia	-2,3%
Grecja	-3,4%
Holandia	-5,7%

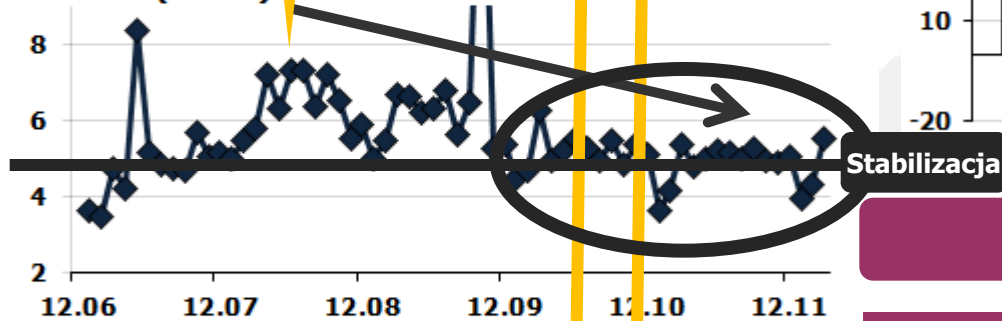
Dynamika kredytów mieszkaniowych pozostaje relatywnie wysoka na tle strefy euro, choć w kolejnych okresach prawdopodobnie ulegnie osłabieniu

Szczyt rozwoju kredytów konsumpcyjnych nastąpił 2 lata przed wejściem w życie Rekomendacji T

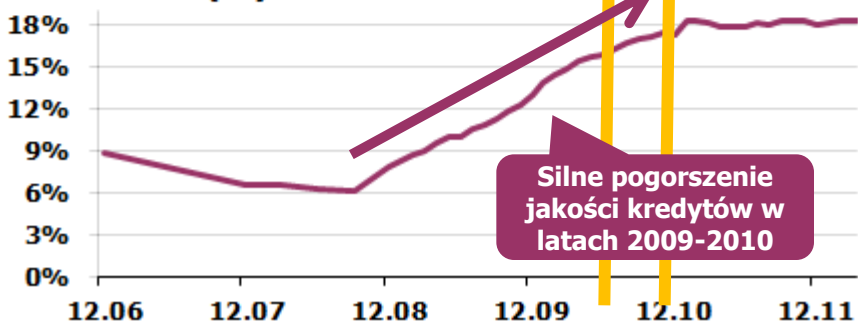
Liczba kredytów konsumpcyjnych udzielonych w poszczególnych miesiącach (tys. sztuk)

Wartość udzielonych kredytów (mld zł)

Udział kredytów zagrożonych (%)

Źródło: BIK, UKNF

W 414 bankach doszło do zmniejszenia a w 207 do wzrostu portfela kredytów konsumpcyjnych

Zmiana stanu kredytów konsumpcyjnych (mld zł)

Z tego znaczna część spadku na skutek sprzedaży portfela złych kredytów

INSTYTUCJE NIEBANKOWE MOGŁY PRZEJĄĆ TYLKO CZĘŚĆ KLIENTÓW BANKÓW

BANKI	2009	2010	2011	06/2012
Kr. konsumpcyjne (mld zł)	132,2	134,1	130,3	126,2
SKOKI	2009	2010	2011	03/2012
Udzielone pożyczki (mld zł)	8,4	9,8	10,8	10,7
Liczba członków (tys.)	2 026	2 177	2 284	2 485
PROVIDENT POLSKA	2009	2010	2011	06/2012
Udzielone pożyczki (mln GBP)	279,9	296,4	318,6	152,4
Liczba klientów (tys.)	758	782	834	847

„SHADOW BANKING” – BRAK DANYCH o skali działania 16

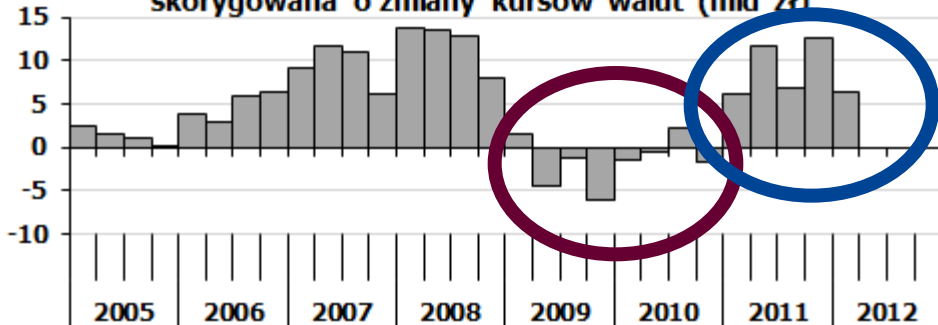

Utrzymuje się ożywienie akcji kredytowej dla przedsiębiorstw

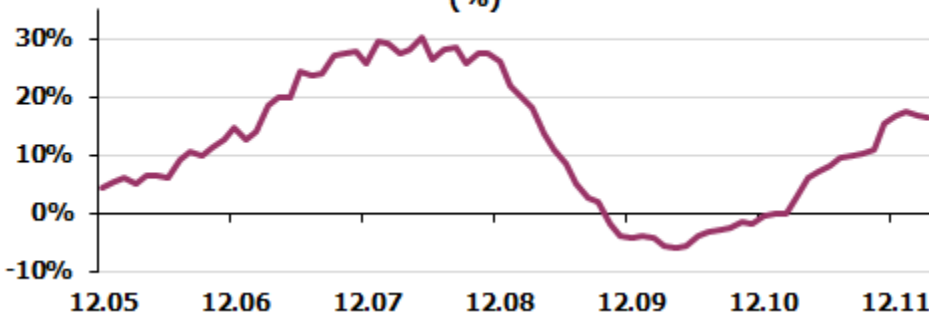
KREDYTY PRZEDSIĘBIORSTW

	I kwartał		mld zł	rok/rok %
	mld zł	%		
Nominalny	+1,7	+0,7%	+40,4	+17,9%
Skorygowany	+6,3	+2,4%	+37,6	+16,4%

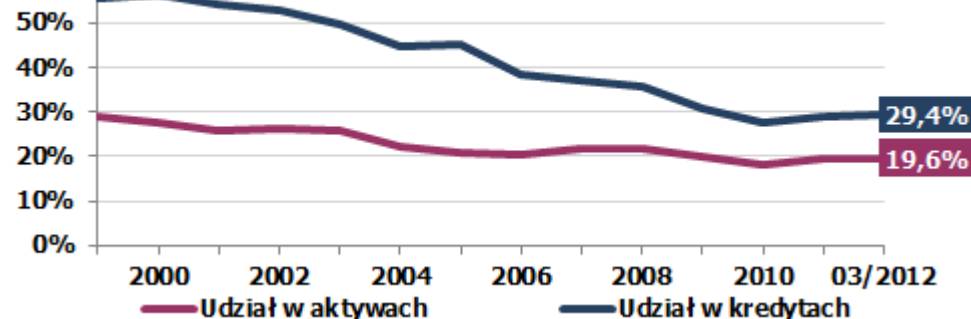
Kwartałna zmiana kredytów dla przedsiębiorstw skorygowana o zmiany kursów walut (mld zł)

Tempo wzrostu skorygowane o zmiany kursów walut (%)

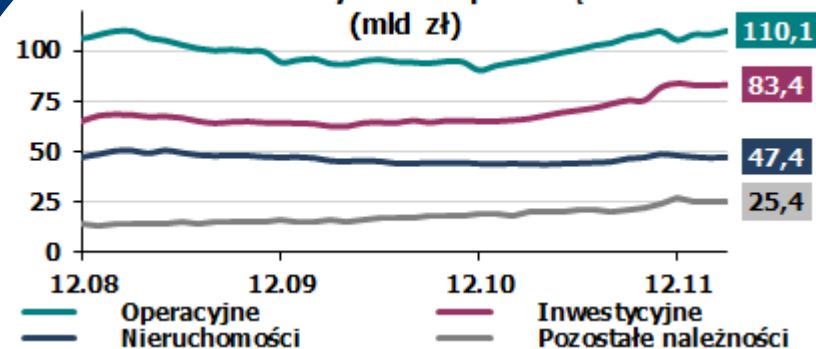
Rola kr. przedsiębiorstw w bilansach banków (%)

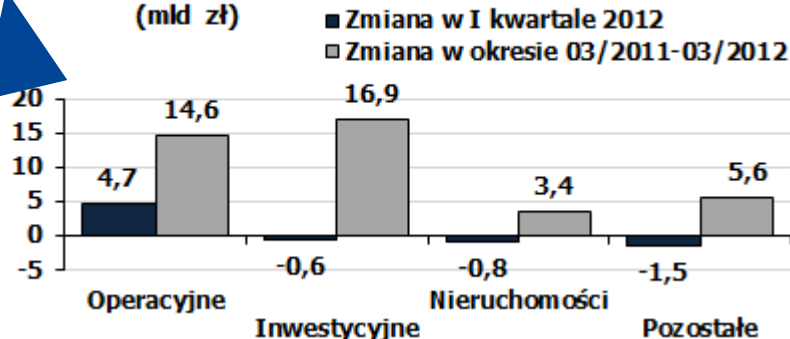
Głównym zagrożeniem dla rozwoju akcji kredytowej w kolejnych okresach jest pogorszenie klimatu inwestycyjnego, pogorszenie koniunktury u głównych partnerów handlowych Polski, oczekiwane ograniczenie inwestycji publicznych i osłabienie tempa wzrostu polskiej gospodarki

Korzystna struktura produktowa przyrostu (głównie kredyty operacyjne i inwestycyjne)

Struktura kredytów dla przedsiębiorstw (mld zł)

Zmiana kredytów wg rodzaju (mld zł)

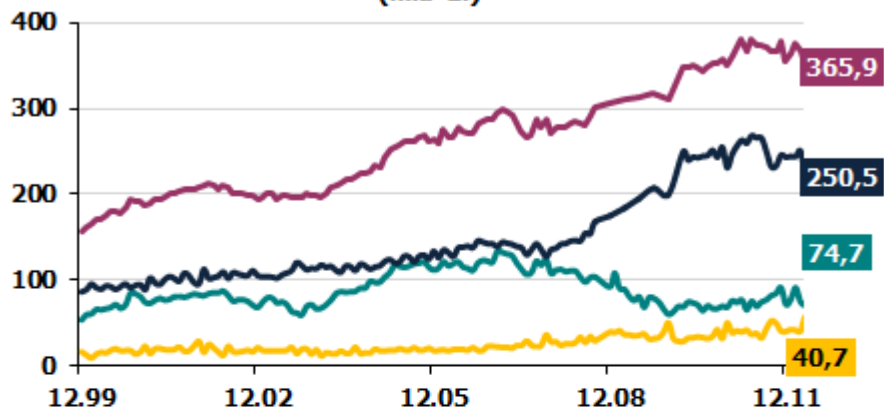

Stan środków w kasach, NBP, należności od banków oraz instrumentów dłużnych i kapitałowych bez większych zmian

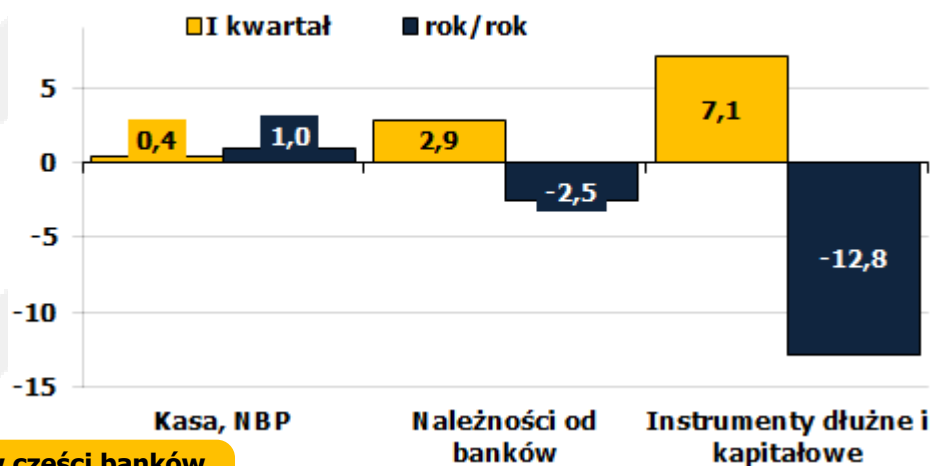
WYBRANE AKTYWA PŁYNNNE

	I kwartał		rok/rok	
	mld zł	%	mld zł	%
Kasa, NBP	+0,5	+1,2%	+1,1	+2,7%
Należności od banków	+2,9	+4,0%	-2,5	-3,2%
- rezydent	+13,8	+33,5%	+3,4	+6,5%
- nierezydent	-11,0	-36,0%	-5,9	-23,2%
Instr. dłużne i kapitałowe	+7,2	+2,9%	-12,8	-4,9%

Wybrane pozycje aktywów (mld zł)

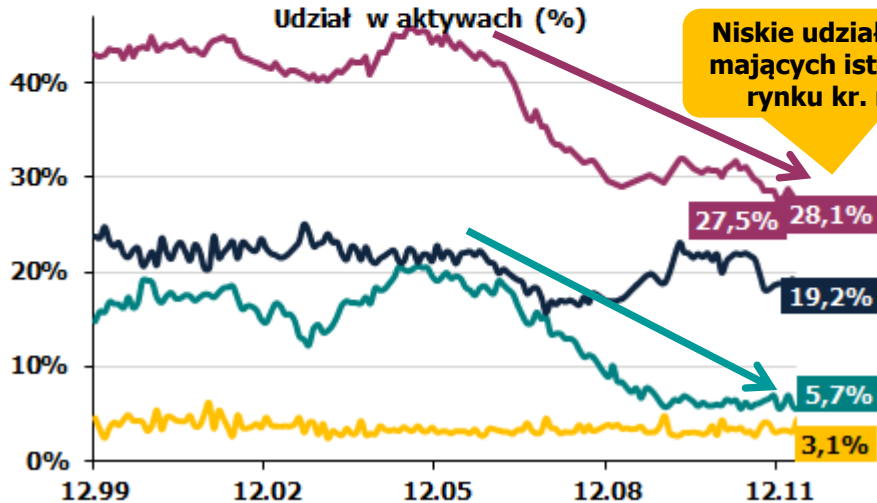

Zmiana stanu wybranych aktywów (mld zł)

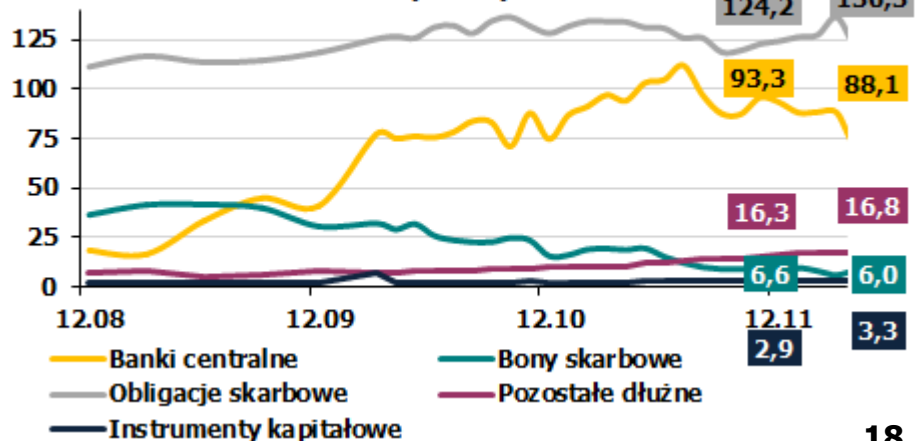

Udział w aktywach (%)

Niskie udziały w części banków mających istotne ekspozycje na rynku kr. mieszkaniowych

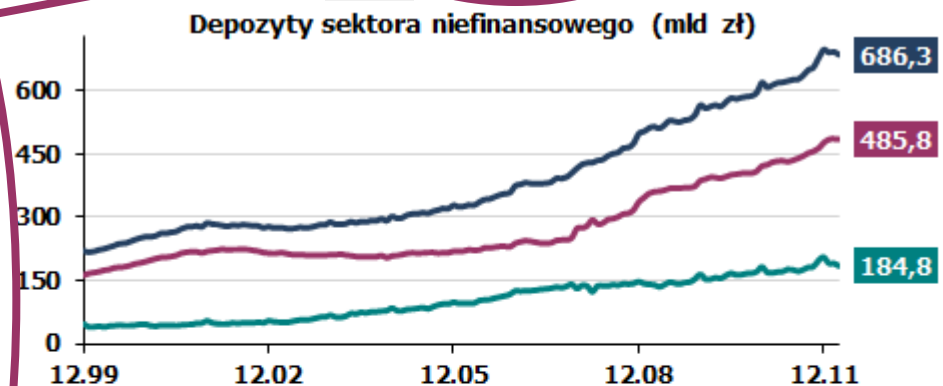
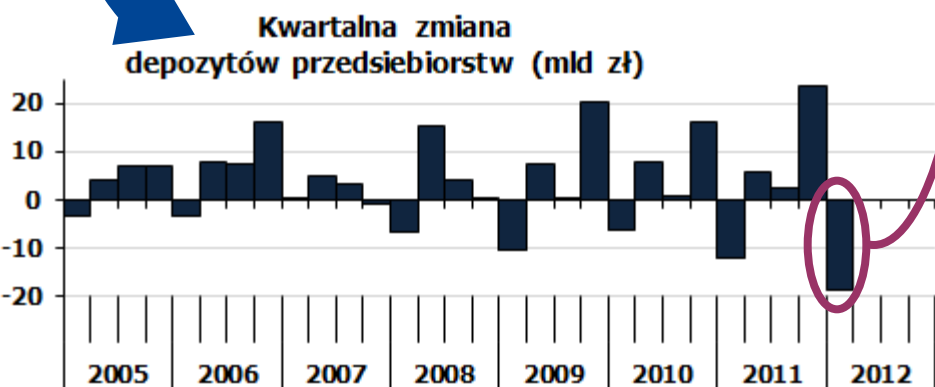
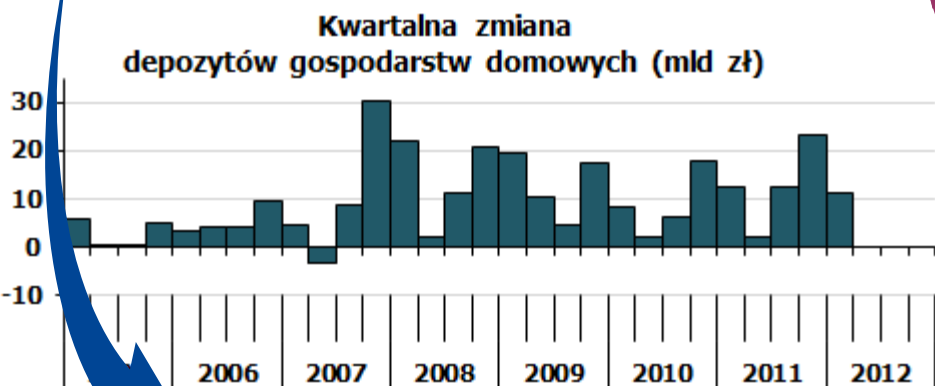
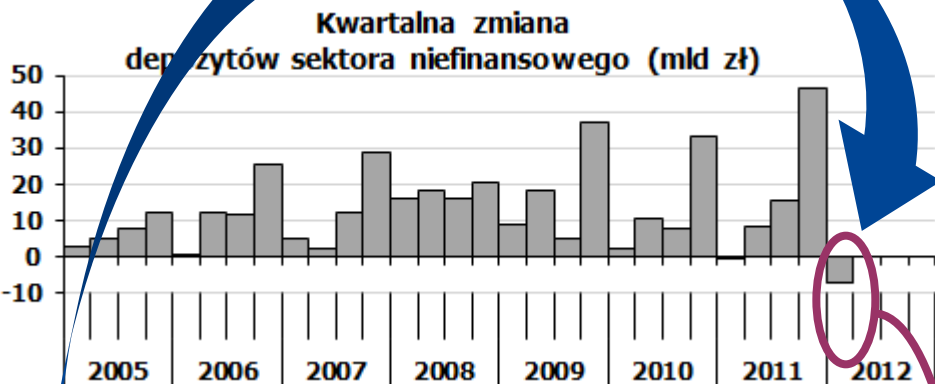
Instrumenty dłużne i kapitałowe (mld zł)

Sezonowy spadek depozytów sektora niefinansowego

DEPOZYTY SEKTORA NIEFINANSOWEGO

	I kwartał		mld zł	rok/rok %
	mld zł	%		
OGÓŁEM				
Nominalny	-12,3	-1,8%	+66,6	+10,7%
Skorygowany	-7,2	-1,0%	+62,7	+10,1%
GOSPODARSTWA DOMOWE				
Nominalny	+8,4	+1,8%	+51,5	+11,9%
Skorygowany	+11,2	+2,3%	+49,0	+11,2%
PRZEDSIĘBIORSTWA				
Nominalny	-21,2	-10,3%	+14,1	+8,2%
Skorygowany	-18,9	-9,3%	+12,7	+7,4%

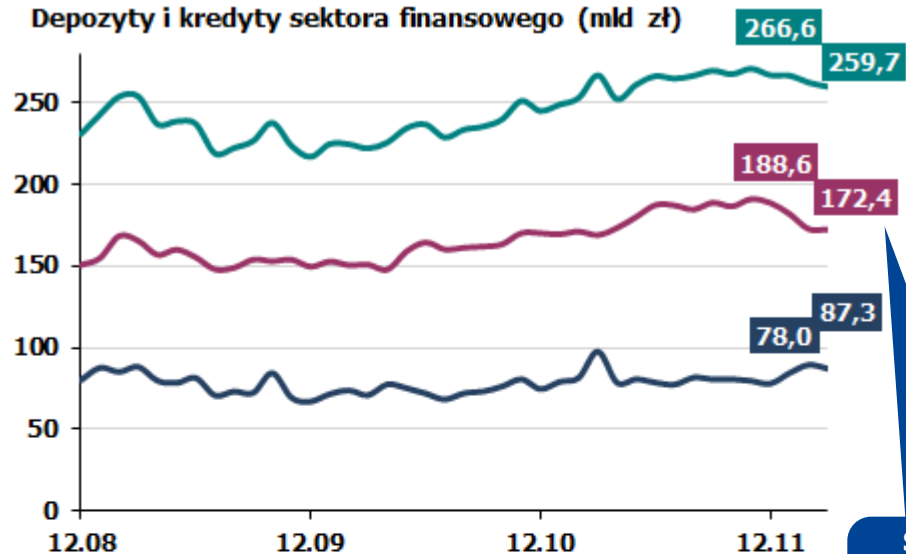

Stabilny poziom depozytów i kredytów sektora finansowego

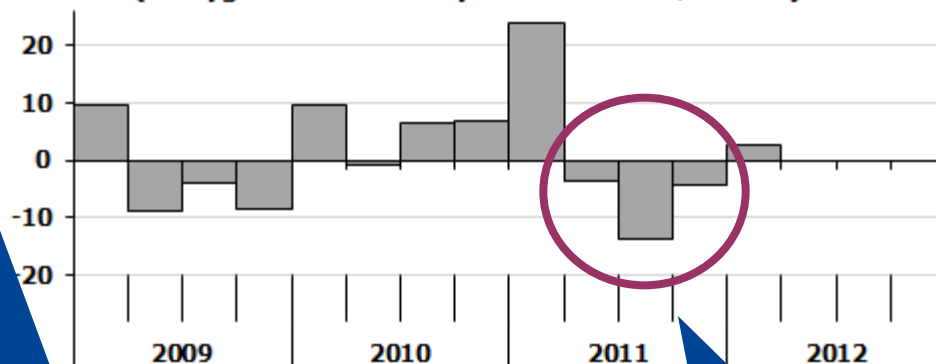
DEPOZYTY I KREDYTY SEKTORA FINANSOWEGO

	I kwartał		rok/rok	
	mld zł	%	mld zł	%
Nominalny	-7,0	-2,6%	-7,0	-2,6%
Skorygowany	2,5	1,0%	-19,0	-6,8%

Depozyty i kredyty sektora finansowego (mld zł)

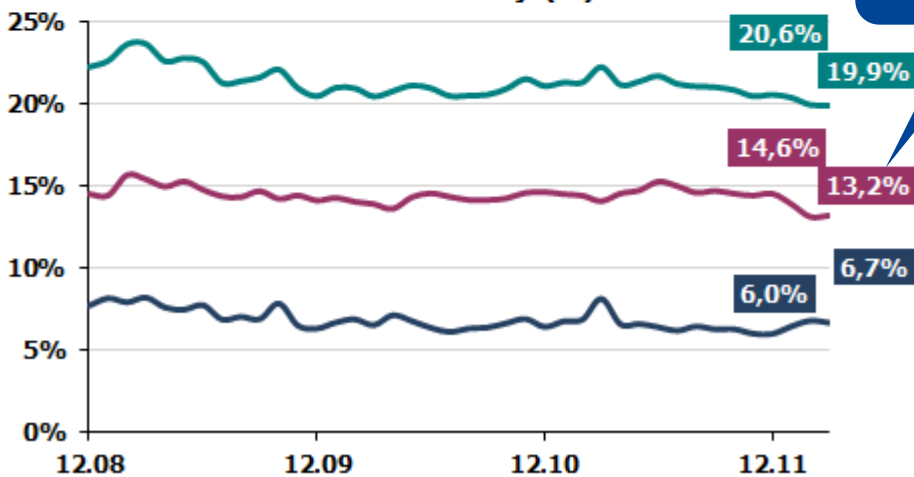
Kwartałna zmiana depozytów i kredytów sektora finansowego (skorygowana o zmiany kursów walut; mld zł)

Spadek na skutek umocnienia złotego, oraz zmiany struktury finansowania

Spadek wynikał głównie z zamknięcia krótkoterminowych operacji na rynku finansowym (w I kwartale ub.r. notowany silny napływ środków) oraz zmiany struktury finansowania w niektórych bankach

Udział w sumie bilansowej (%)

Większość środków pochodzi z macierzystych grup kapitałowych

— D. i kr. sek. fin. — Rezydent — Nierezydent

Zmniejszenie stanu finansowania zagranicznego

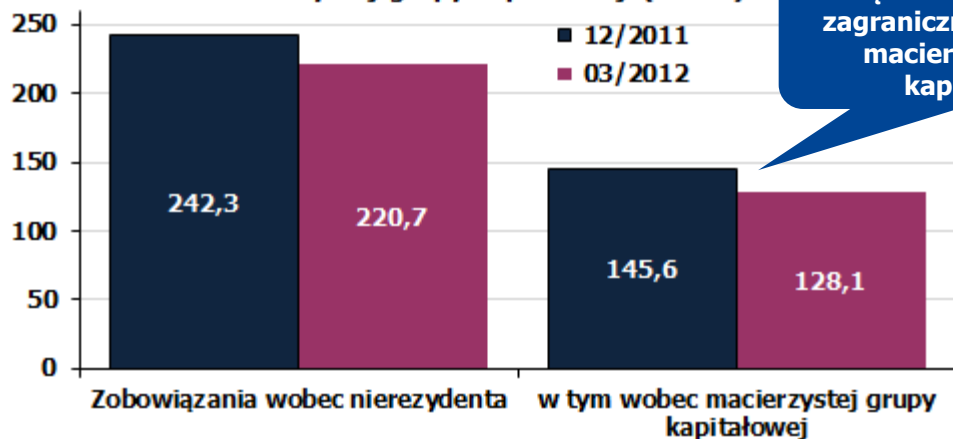
FINANSOWANIE ZAGRANICZNE

	I kwartał		rok/rok	
	mld zł	%	mld zł	%
Nominalny	-21,6	-8,9%	+6,1	+2,8%
Skorygowany	-11,1	-4,8%	-7,0	-3,1%

Przyczyny:

- zmiany wynikające z wahań kursów walut oraz realizowanych strategii inwestycyjnych
- zmiana struktury finansowania (zmniejszenie stopnia uzależnienia od środków z macierzystych grup kapitałowych)
- ograniczenie udzielania walutowych kredytów mieszkaniowych (spadek zapotrzebowania na środki zagraniczne)

Środki z macierzystej grupy kapitałowej (mld zł)

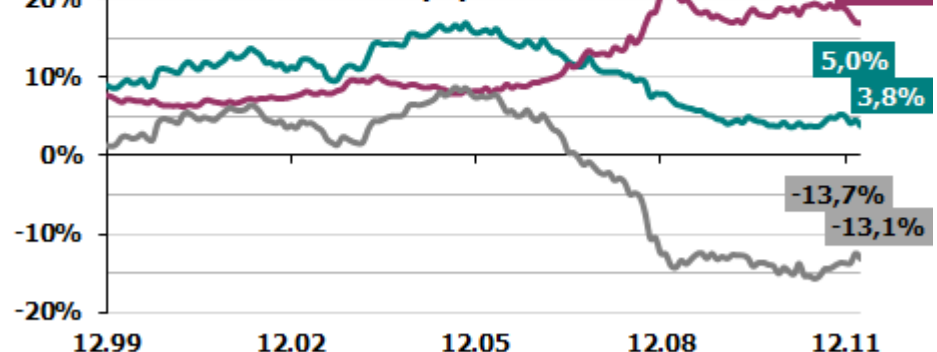
Większość finansowania zagranicznego pochodzi z macierzystych grup kapitałowych

Należności i zobowiązania wobec nierezydenta (mld zł)

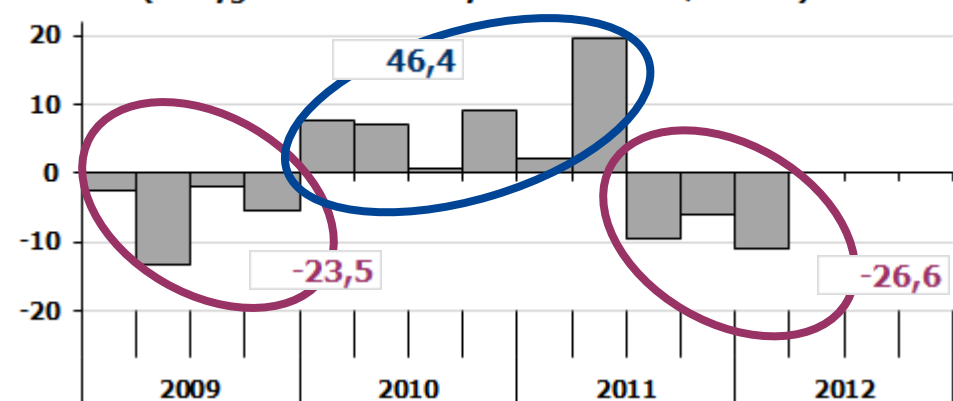

Udział w sumie bilansowej względnie stabilny, ale możliwe zmniejszenie

Udział w sumie bilansowej (%)

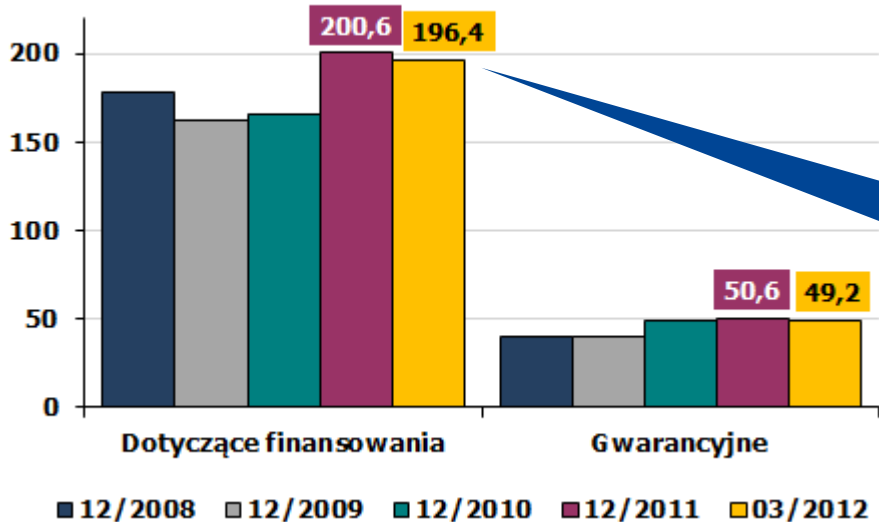
Kwartalna zmiana środków zagranicznych (skorygowana o zmiany kursów walut; mld zł)

Skala operacji pozabilansowych bez większych zmian

	I kwartał		rok/rok	
	mld zł	%	mld zł	%
Zob. pozabilansowe				
- dotyczące finansowania	-4,2	-2,1%	30,9	18,7%
- gwarancyjne	-1,4	-2,8%	1,8	3,8%
Transakcje pochodne				
Ogółem	-149,1	-7,4%	-63,6	-3,3%
- stopy procentowej	-99,3	-6,3%	-52,9	-3,4%
- walutowe	-49,8	-11,5%	-10,6	-2,7%

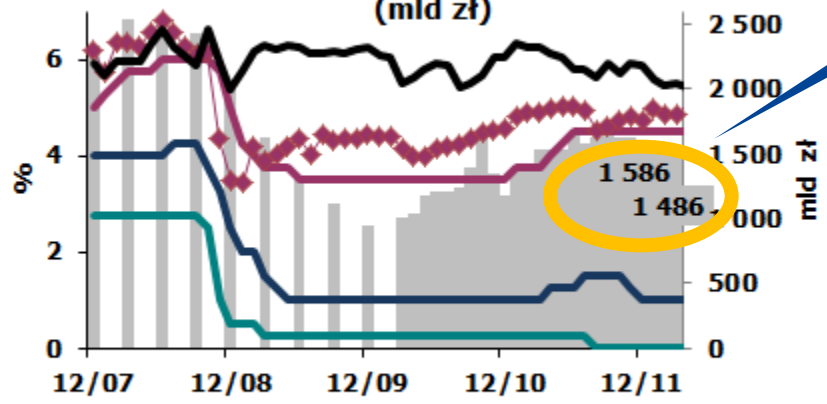
Zobowiązania udzielone (mld zł)

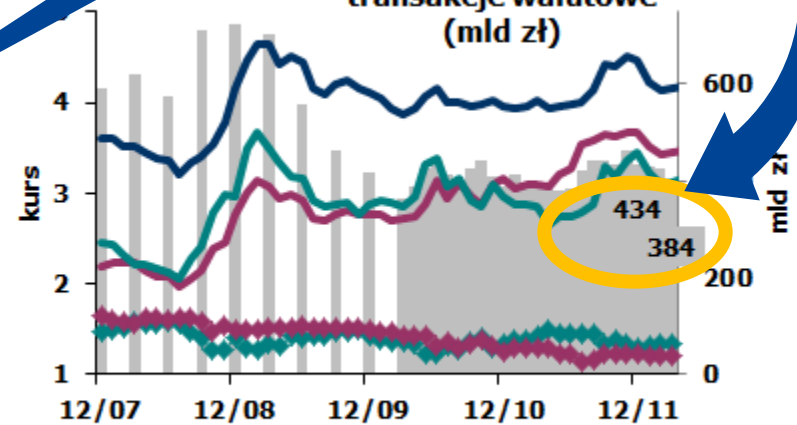
Skala zobowiązań dotyczących finansowania (głównie z tytułu linii kredytowych przyznanych podmiotom sektora niefinansowego) oraz udzielonych gwarancji na poziomie z końca ub.r.

Skala operacji instrumentami pochodnymi stopy procentowej i walutowymi bez większych zmian

Instrumenty pochodne transakcje stopy procentowej (mld zł)

Instrumenty pochodne transakcje walutowe (mld zł)

■ Trans. st. procentowej
 ◆ FRA 6x9
 ■ Stopa SNB
 ■ Stopa NBP
 ■ Stopa EBC
 ■ Rent. Oblig. 10-let.

■ Transakcje walutowe
 ■ EUR/PLN
 ■ CHF/PLN
 ■ USD/PLN
 ■ EUR/USD
 ■ EUR/CHF

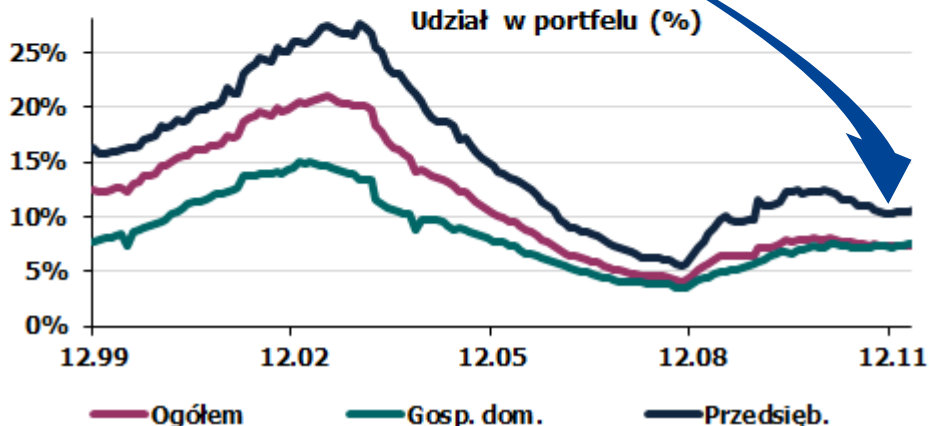
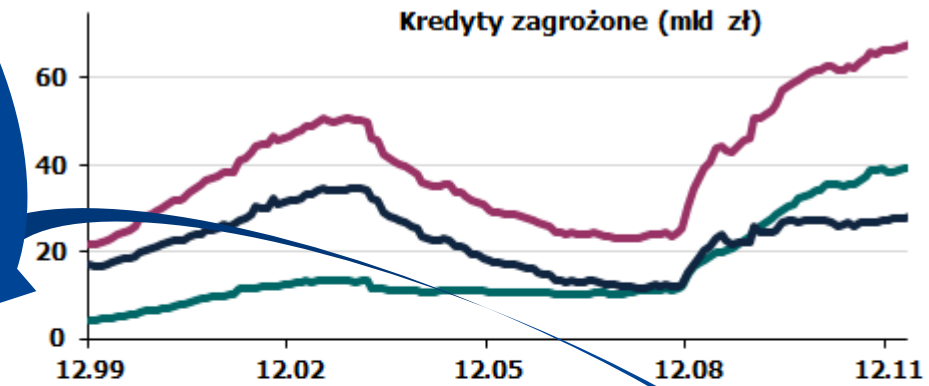
Stabilizacja jakości portfela kredytowego, ale w kolejnych okresach możliwe pogorszenie jakości

	Mld zł		Udział w portfelu			
	03/12	12/12	03/12	03/12	12/12	03/12
KREDYTY OGÓŁEM	61,9	66,4	67,2	7,8%	7,3%	7,4%
- sek. finansowy	0,2	0,1	0,1	0,7%	0,5%	0,5%
- sek. niefinansowy	61,5	66,0	66,8	8,7%	8,2%	8,4%
- sek. budżetowy	0,2	0,3	0,3	0,3%	0,3%	0,4%
GOSP. DOMOWE	35,5	38,6	39,0	7,4%	7,2%	7,5%
- kr. mieszkaniowe	5,4	7,5	7,8	2,0%	2,3%	2,5%
- kr. konsumpcyjne	23,8	23,4	23,3	18,2%	18,0%	18,3%
- pozostałe	6,3	7,7	7,9	8,2%	9,3%	9,4%
PRZEDSIĘBIORSTWA	26,0	27,4	27,7	11,5%	10,3%	10,4%

Zmiana stanu kredytów zagrożonych (mld zł)

Oczekiwane osłabienie tempa wzrostu gospodarki, najprawdopodobniej przełoży się na pogorszenie sytuacji finansowej części kredytobiorców

Dalsze pogorszenie spłacalności kredytów mieszkaniowych

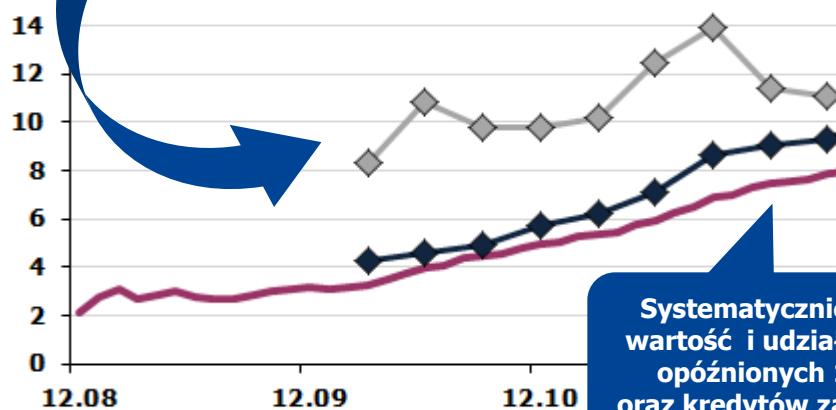
	Mld zł			Udział w portfelu		
	03/12	12/12	03/12	03/12	12/12	03/12
ZAGROŻONE	5,4	7,5	7,8	2,0%	2,3%	2,5%
Opóźnione do 30 dni	10,2	11,4	11,1	3,8%	3,6%	3,6%
Opóźnione > 30 dni	6,2	9,1	9,3	2,3%	2,8%	3,0%

Względnie stabilna kwota opóźnień w spłacie do 30 dni

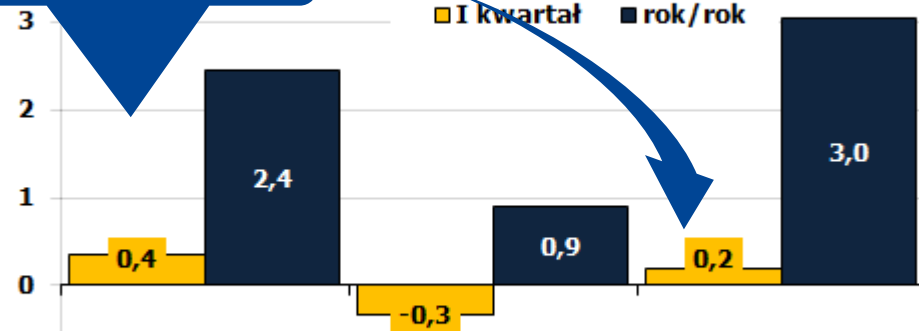
Relatywnie niski kwartalny przyrost kredytów opóźnionych > 30 dni i zagrożonych, ale po części dzięki umocnieniu złotego

Zmiana stanu kredytów zagrożonych i przeterminowanych (mld zł)

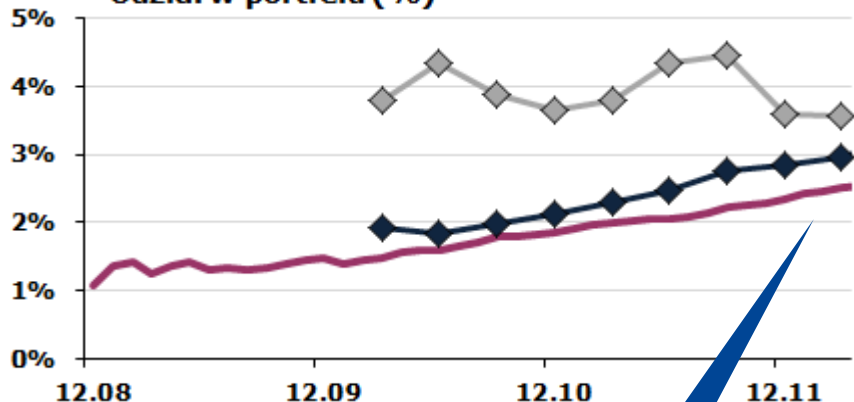
Kredyty zagrożone i przeterminowane (mld zł)

Systematycznie rosnąca wartość i udział kredytów opóźnionych > 30 dni oraz kredytów zagrożonych

Udział w portfelu (%)

— Zagrożone
—◇— Przeterminowane 1-30 dni
—◆— Przeterminowane > 30 dni

Zmiana cen mieszkań na głównych rynkach

	Rynek PIERWOTNY		Rynek WTÓRNY			
	kwartał	rok/rok	od szczytu hossy	kwartał	rok/rok	od szczytu hossy
Gdańsk	1,6%	-1,7%	-27,7%	-0,4%	-1,6%	-15,5%
Katowice	1,6%	-12,2%	-19,2%	-1,1%	-8,0%	-16,4%
Kraków	-1,1%	-3,6%	-17,7%	4,3%	1,5%	-11,2%
Łódź	-3,8%	-9,0%	-16,8%	-8,7%	-4,2%	-13,6%
Poznań	-5,4%	8,5%	-12,2%	2,8%	-2,1%	-15,0%
Warszawa	-3,6%	-13,3%	-19,1%	-3,6%	-4,0%	-16,8%
Wrocław	-1,7%	-6,1%	-21,5%	-3,4%	-5,9%	-19,4%

Źródło: NBP, obliczenia własne

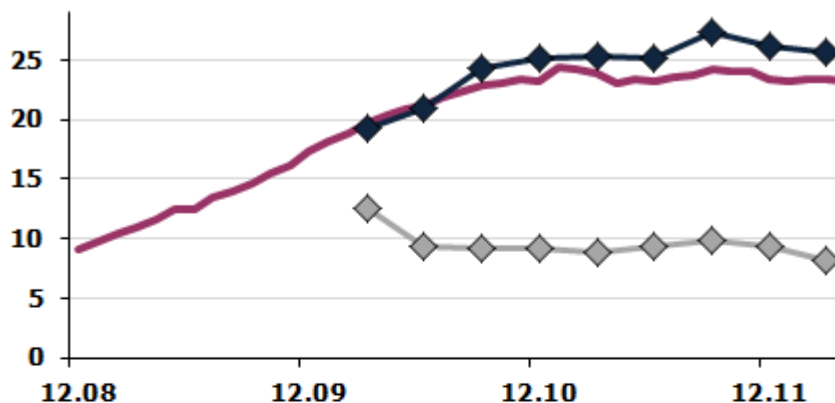
Znacząca różnica pomiędzy kredytami opóźnionymi w spłacie > 30 dni a kredytami zagrożonymi wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo dalszego wzrostu kredytów zagrożonych

Pozytywne zjawiska w portfelu kredytów konsumpcyjnych

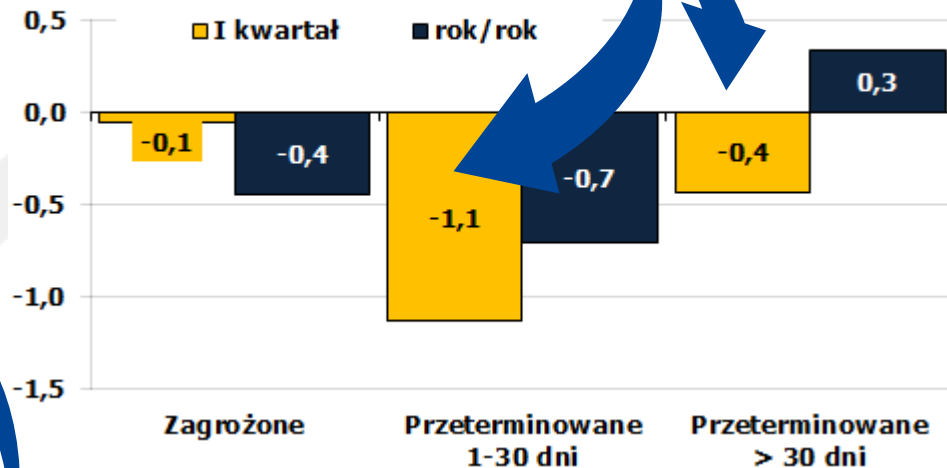
	Mld zł		Udział w portfelu			
	03/12	12/12	03/12	03/12	12/12	03/12
ZAGROŻONE	23,8	23,4	23,3	18,2%	18,0%	18,3%
Opóźnione do 30 dni	8,9	9,3	8,2	6,7%	7,0%	6,3%
Opóźnione > 30 dni	25,4	26,1	25,7	19,2%	19,7%	19,8%

Kredyty zagrożone i przeterminowane (mld zł)

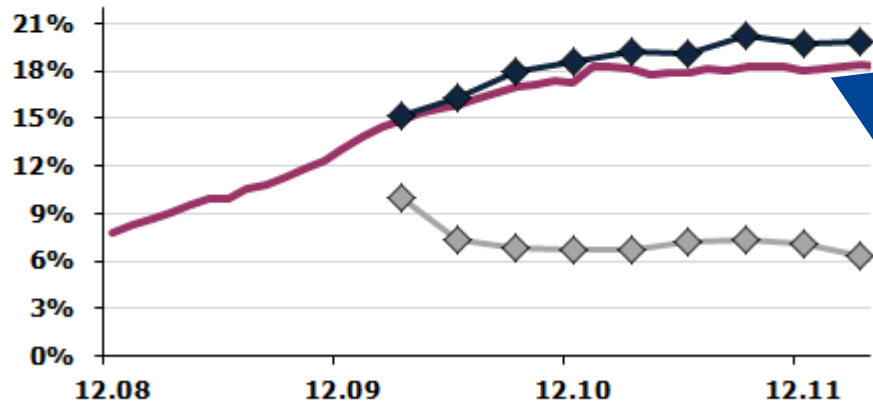

Stabilizacja i stopniowy spadek kredytów zagrożonych i opóźnionych w spłacie zwłaszcza w I kwartale br.

Zmiana stanu kredytów zagrożonych i przeterminowanych (mld zł)

Udział w portfelu (%)

Utrzymujący się wysoki udział kredytów zagrożonych wynika ze spadku wartości portfela

Stabilizacja i stopniowa poprawa jakości portfela kredytowego może stanowić przesłankę do pewnego łagodzenia polityki kredytowej w tym obszarze

Głównym zagrożeniem dla dalszej poprawy jakości kredytów konsumpcyjnych jest oczekiwane osłabienie tempa wzrostu gospodarczego

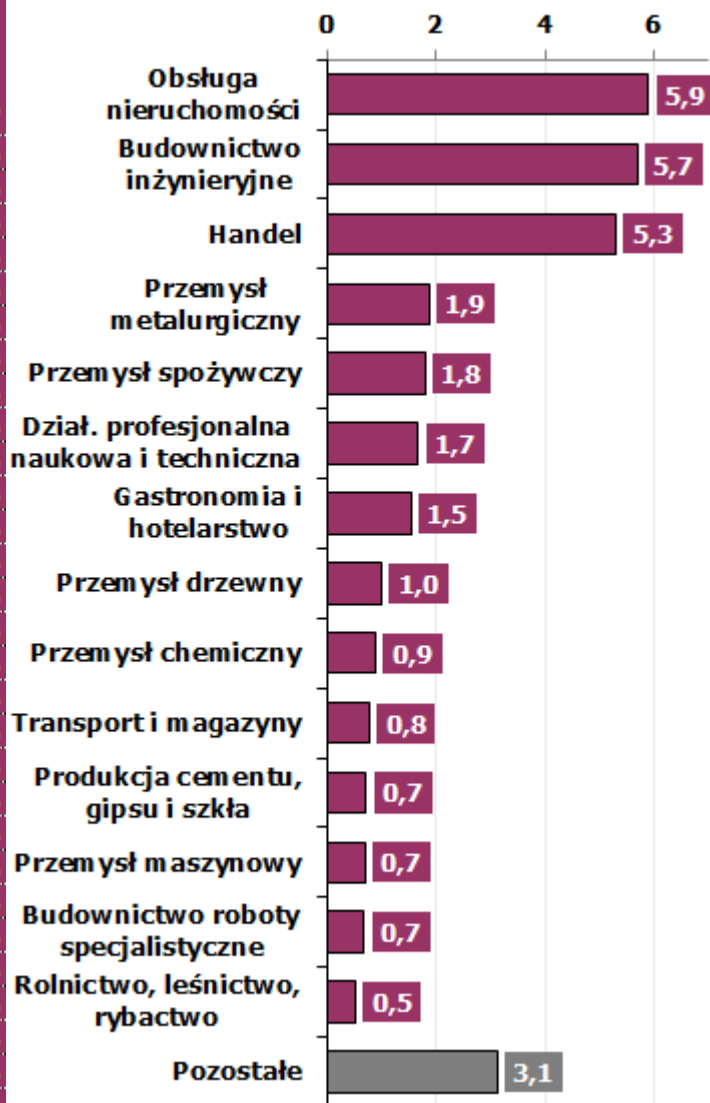
Ekspozycja banków na poszczególne sekcje gospodarki

Stan na 31/03/2012 (mld zł; %)

	Kredyty	Zob. pozabilans.	Ekpozycje zagrożone	Udział (w kredytach)
RAZEM	257,8	189,3	32,2	12,5%
Przemysł	68,5	47,1	8,1	11,8%
- spożywczy	15,7	7,5	1,8	11,4%
- chemiczny	9,7	5,6	0,9	9,1%
- metalurgiczny	9,6	6,3	1,9	19,4%
- rafinerie i koksownictwo	7,4	5,7	0,0	0,5%
- drzewny	7,3	3,6	1,0	13,8%
- maszynowy	6,2	5,6	0,7	11,2%
- inna produkcja	4,2	3,7	0,5	11,3%
- produkcja cementu, gipsu i szkła	4,0	4,0	0,7	18,1%
- środki transportu	2,6	4,3	0,3	12,7%
- tekstylny	1,7	0,6	0,2	14,3%
Handel	51,1	32,3	5,3	10,4%
Obsługa nieruchomości	45,9	9,4	5,9	12,8%
Budownictwo	33,5	32,7	6,7	20,1%
- inżynieryjne	25,0	19,4	5,7	22,8%
- roboty specjalistyczne	5,2	10,0	0,7	13,0%
- wznoszenie budynków	3,3	3,4	0,4	11,1%
Dział. profes. naukowa i techniczna	8,6	5,0	1,7	19,5%
Wynajem, dzierżawa, usługi	8,2	5,1	0,2	2,9%
Gastronomia i hotelarstwo	7,5	1,4	1,5	20,5%
Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo	6,3	1,0	0,5	8,2%
Telekomunikacja i media	5,9	7,4	0,2	3,2%
Energetyka	5,8	16,4	0,2	3,5%
Transport i magazyny	5,5	23,6	0,8	14,1%
Opieka zdrowotna i pomoc społ.	3,9	1,0	0,2	5,1%
Górnictwo i wydobywanie	2,2	2,2	0,4	17,1%
Dostawa wody, ścieki i odpady	2,1	3,3	0,1	5,1%
Kultura i rekreacja	1,0	0,5	0,2	20,4%
Edukacja	1,0	0,5	0,1	13,2%
Pozostałe usługi	0,9	0,4	0,1	5,9%

Prawdopodobne dalsze pogorszenie

Ekpozycje zagrożone (mld zł)

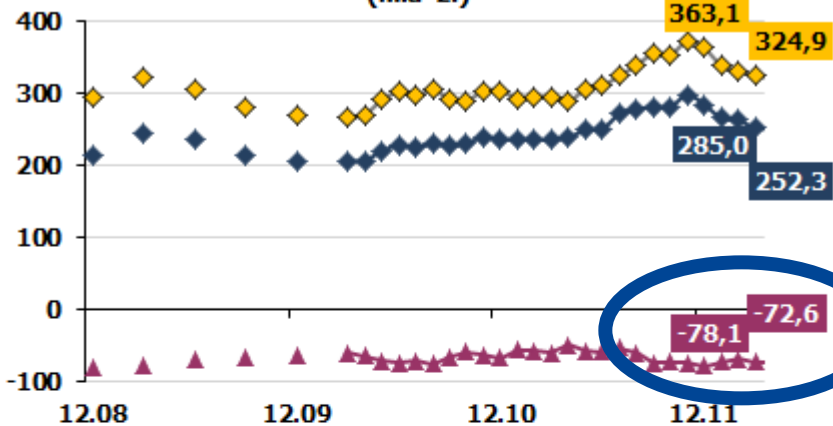

Niekorzystne zjawiska w strukturze bilansu:

- wysoki udział aktywów walutowych
- oparcie długoterminowych kredytów o krótkoterminowe depozyty

Umocnienie złotego przełożyło się na zmniejszenie złotej wartości aktywów walutowych i zmniejszenie skali niedopasowania walutowego

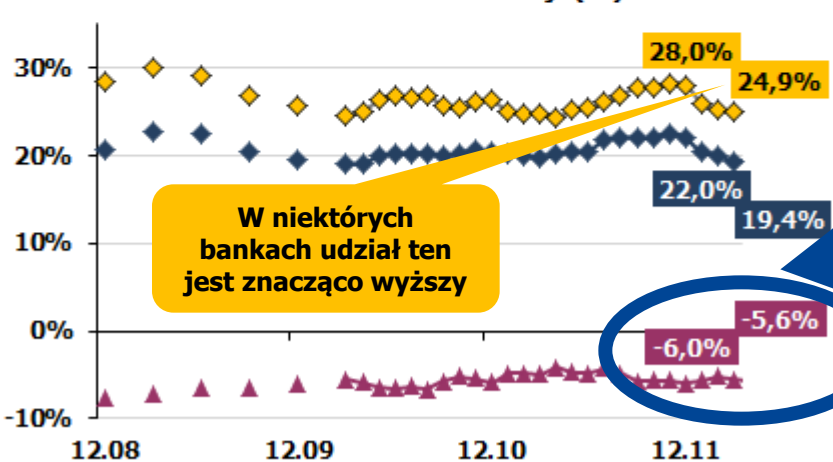
Aktywa i pasywa walutowe (mld zł)

Wysoki udział aktywów walutowych wynika głównie z rozwoju walutowych kredytów mieszkaniowych i przyczynia się do wzrostu ryzyka w systemie finansowym, gdyż większość gospodarstw domowych nie jest w żaden sposób zabezpieczona przed ryzykiem walutowym

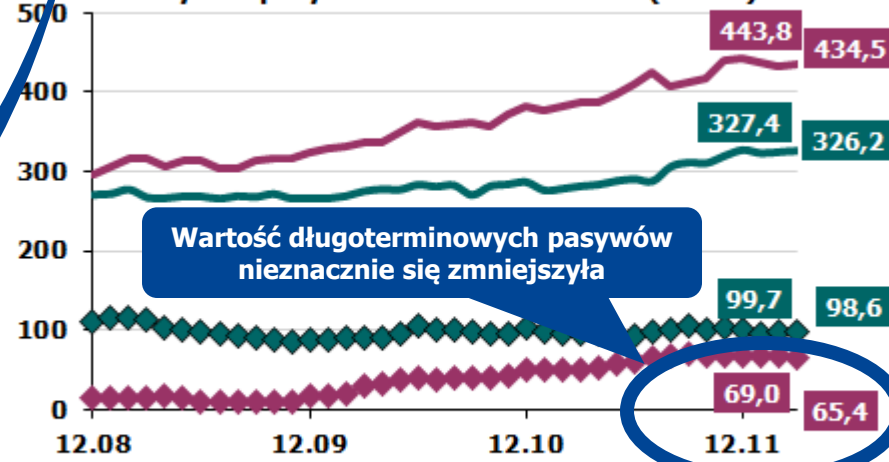
Nadmierne niedopasowanie terminów płatności przyczynia się do wzrostu ryzyka płynności. Dlatego konieczny jest rozwój długoterminowych, stabilnych źródeł finansowania

Udział w sumie bilansowej (%)

W niektórych bankach udział ten jest znacząco wyższy

Aktywa i pasywa 1-5 lat oraz > 5 lat (mld zł)

Wartość długoterminowych pasywów nieznacznie się zmniejszyła

DOBRA SYTUACJA BIEŻĄCA SEKTORA BANKOWEGO, ALE KONIECZNE JEST:

- Dostosowanie strategii działania do trudnych uwarunkowań zewnętrznych (zaburzenia na rynkach finansowych, oczekiwane zmniejszenie tempa wzrostu gospodarki)**
- Zwiększenie efektywności działania rynku międzybankowego**
- Rezygnacja z udzielania kredytów walutowych dla gospodarstw domowych (produkt niszowy dla osób w naturalny sposób zabezpieczonych przed ryzykiem kursowym)**
- Dywersyfikacja i zwiększenie stabilności źródeł finansowania**
  - **rozwój długoterminowych depozytów (pożądane zachęty systemowe)**
  - **rozwój rynku długoterminowych papierów dłużnych**
  - **zmniejszenie uzależnienia od macierzystych grup kapitałowych**
- Zmiana modelu biznesowego w zakresie kredytów mieszkaniowych, m.in. kwestia:**
  - **większej dywersyfikacji działalności w bankach mających wysoki udział kredytów mieszkaniowych**
  - **warunków udzielania kredytów (waluta kredytu, LTV, DTI, okres kredytowania)**
  - **poprawa zarządzania ryzykiem portfela (m.in. kwestia baz danych i informacji zarządczej)**

POZIOM REGULACYJNY

Przegląd kierowanych do banków standardów dotyczących dobrych praktyk w zakresie:

- **zarządzania ryzykiem płynności**
- **zarządzania ryzykiem kredytowym**

Opracowanie:
Andrzej Kotowicz
Departament Bankowości Komercyjnej i Specjalistycznej oraz Instytucji Płatniczych
URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO